

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · mei 2016 · jaar 20 · #04

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

**Inburgering is
nieuwkomers kansen geven**

Carnotstraat 17

Vluchten is geen cinema

**Niveau Nederlands daalt
in secundaire scholen**

**De invloed
van lambiekbier**

+ AGENDA

Andres Serrano

**Beelden die
hard aankomen**

Illustrator Jurgen Walschot

‘Elke tekst vraagt
een ander soort beeld’

Betty Denys uit Schepdaal werd vorige maand door Regine Blommaert aangeduid om *deketing* voort te zetten.

Uitdagingen

Een mens moet soms een grote uitdaging aangaan in het leven. Dat dacht Betty Denys toen ze afgelopen zomer van werk veranderde. 'Na twintig jaar lesgeven in Alseberg ben ik overstapt naar het Universitair Ziekenhuis van Brussel, waar ik leerkracht ben op de kinderpsychiatrie. Elk kind wordt minstens zes weken opgenomen. Een team van psychologen, sociaal verpleegkundigen en therapeuten staan dag en nacht klaar voor de jongeren. In kleine groepjes geef ik hen een paar uur per dag les.'

AANSLAGEN

Het was een aanpassing voor Denys. 'Maar heel boeiend. Op een gewone school ligt de focus op onderwijs, in een ziekenhuis is dat anders. Het is een evenwicht vinden tussen lesgeven en therapie.' Het Universitair Ziekenhuis in Jette, dat is ook één van de plekken waar zwaargewonden na de aanslagen in Zaventem en Brussel verzorgd werden. Die hebben ook de Rand opgeschrikt. 'Ik ben niet rechtstreeks met hen in aanraking gekomen, maar hier en daar vang je toch iets op. Wat mij opviel, was de grote solidariteit onder het personeel. De steun en solidariteit, die wil ik onthouden.'

Ook in de klas kwamen de aanslagen ter sprake. 'Er stonden heel wat militairen voor het ziekenhuis. De kleinsten vonden dat cool, maar kennen de draagwijdte en de impact van de aanslagen niet. Want die is groot. De anderen stelden zich vragen. Ik heb tijd uitgetrokken als ze daarover wilden praten. Gewoon zoals het is: de zaken niet verbloemen, maar als leerkracht toch nadenken over hoe je de feiten overbrengt.'

RAND MOET OPEN RAND BLIJVEN

Werken in Jette, wonen in Dilbeek. 'Een fantastische gemeente om te wonen. Er is heel wat te doen op het vlak van cultuur met de

Westrand. Het is een gemeente die leeft. Ik hoop dat de Rand nog heel lang de Rand mag blijven. Wat ik daarmee bedoel? Er zijn plannen voor tramlijnen op de Ninoofsesteenweg. Dat is goed voor de mobiliteit, maar we moeten waken over de verstedelijking. De Rand moet zijn unieke groene plekken behouden.'

'We mogen niet onder stoelen of banken steken dat de Rand veranderd is. Ik merk aan de klaspopulaties dat er heel wat anderstaligen zijn bijgekomen ten opzichte van vijftien jaar geleden. In onze straat woont een Marokkaans gezin. De kinderen spreken goed Nederlands, de ouders iets minder. Tijdens het jaarlijks buurtfeest blijven we tot laat hangen en eten we onze typische Vlaamse pensen van op de barbecue. Eén gezin ontbreekt stevast of gaat vroeg door. Soms zijn we in onze tradities blind voor hen. Het gemeenschappelijke vinden waarbij elkeen zijn eigenheid en identiteit behoudt, dat wordt de opdracht.'

Integratie is een moeilijk vraagstuk. 'Ik weet niet hoe we dichter naar elkaar kunnen toegroeien. Ik zie in de Rand toch nog vaak *blanke* scholen, jeugdbewegingen of sportclubs. De meerderheid van de leden zijn autochtonen. Ik vraag mij altijd af waar de allochtone bewoners zijn. Wat doen zij om zich te ontspannen? Hoe kunnen we hen betrekken bij onze manier van leven? Want een jeugdbeweging of sportclub is ook een prachtige manier om onze taal en gewoonten te leren.'

Denys besluit: 'Het moet lukken, ik wil dat ook. Dat was ook één van de redenen waarom ik mijn jongste kind naar een andere school heb gestuurd. Eén waar kinderen van verschillende culturen schoollopen. Hij vindt een situatie met mensen uit andere culturen en met een andere huidskleur normaal. Daar moeten we met zijn allen naartoe.'

TEKST Jens De Smet • FOTO Filip Claessens

15
24

AGENDA

MEI
2016

UT IN DE RAND

Rauwe roosbeef

Slotconcert van Jazzlab Series

ABONNEMENT

15 € voor wie in de Rand woont,
20 € voor wie buiten de regio woont
(9 nrs/jaar). Rekeningnr. IBAN BE 58 0910 2113 1679

26
13

12
29

INHOUD

04

10

26

06 VANASSETOTZAVENTEM

09 MIJNGEDACHT

16 BOUWERK

22 INTERVIEW

24 OPVERKENNING

25 MIJNPLEK

26 MIDDENIN

29 KWESTIEVANSMAAK

32 GEMENGDEGEVOELENS

Nieuwkomers kansen geven

Het Agentschap voor Integratie en Inburgering stuurt anderstaligen en nieuwkomers naar de meest gepaste opleiding Nederlands en naar lessen over het leven in België. 'Samen met de VDAB zoeken we ook naar geschikt werk.' In 2015 telde Vlaams-Brabant 6.632 nieuwkomers. De meeste komen uit Roemenië.

FR

'Elke tekst vraagt een ander soort beeld'

Prenten in uitbundige kleuren, ingetogen tekeningen, col-lages, werk in houtskool. Illustrator Jurgen Walschot is niet voor een gat te vangen. 'Veel lezers vinden mijn boeken donker. Ja, er komt dood in voor en ik gebruik veel zwart, maar ik vind dat er ook hoop uit spreekt.'

DE

Een fiets is geen speelgoed

'Sinds ik begon, is de fiets verbeterd, vooral veiliger geworden. Keerzijde is dat je als leek bijna niet meer aan je fiets kan sleutelen. Elk merk heeft zijn eigen gereedschap. Je moet het aankopen of je kan niet meer herstellen.' In het spoor van fietsenmaker Johan Peremans uit Ruisbroek.

EN

VERDELING

RandKrant mei wordt bus-aan-bus verdeeld in Meise, Merchtem, Asse, Wemmel, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek, Beersel en Sint-Genesius-Rode.

COLOFON

RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant • Realisatie vzw 'de Rand' • Hoofdredactie Geert Selleslach • Eindredactie en coördinatie Ingrid

Laporte • Vormgeving Jansen & Janssen, Gent • Fotografie Filip Claessens en David Legrève • Druk Dessain, Mechelen • Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • Verantwoordelijke uitgever Guido Decoster, Agentschap Binnenlands Bestuur, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

‘Inburgering is nieuwkomers kansen geven’

In 2015 telde Vlaams-Brabant 6.632 nieuwkomers, mensen uit een ander land.

Zij krijgen de kans om in te burgeren.

Maar wat is inburgering precies? En hoe

zit het in de Rand?

TEKST Bart Claes • FOTO Filip Claessens

Sinds 2015 is het nieuwe Agentschap Integratie en Inburgering bevoegd voor het Vlaamse inburgerings- en integratiebeleid. Het Agentschap heeft drie permanente vestigingen in de Vlaamse Rand: in Asse, Vilvoorde en Halle. Daarnaast heeft het ook loketwerkingen in Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw en Zaventem. Van hieruit organiseert het Agentschap inburgeringscursussen, zoekt het een geschikte cursus Nederlands voor anderstaligen en helpt het lokale besturen, organisaties en diensten bij de integratie van nieuwkomers en personen van vreemde herkomst. Een gesprek met Dominique Claey, regiomanager voor Vlaams-Brabant.

Hoe werkt het Agentschap aan inburgering?

‘Mensen denken spontaan dat we nieuwkomers cursussen Nederlands aanbieden, maar we doen veel meer dan dat. Naast het doorsturen van anderstaligen en nieuwkomers naar de voor hen meest gepaste opleiding Nederlands krijgen de nieuwkomers ook lessen over het leven in België en Vlaanderen. Dit noemt men de cursus Maatschappelijke Oriëntatie (MO), waarbij we de nieuwkomers wegwijs maken en hen onze waarden en normen overdragen. Een ander belangrijk onderdeel heeft te maken met hun professionele loopbaan. Daarvoor werken we nauw samen met de VDAB en stellen we een traject op maat op: kan de nieuwkomer meteen werk zoeken of kan hij beter eerst een opleiding volgen? Heeft hij een buitenlands diploma dat hier geldig is? Iedereen die zich inschrijft voor ons programma, heeft ongeveer een jaar de tijd om het traject te doorlopen. Op het einde ontvangen de deelnemers een inburgeringsattest.’

Over hoeveel mensen gaat het?

‘In 2015 was er in Vlaams-Brabant een instroom van 6.632 nieuwkomers. De grote meerderheid (77%) heeft recht op een inburgeringstra-

ject, de overige 23% is verplicht. Ongeveer een derde van deze 6.632 is een inburgeringstraject gestart. In 2016 verwachten we een stijging van ongeveer 1.125 mogelijke inburgeraars. Dat is het gevolg van een decreetwijziging. Tot 2015 moesten nieuwkomers, die zich eerst in Brussel of Wallonië inschreven en daarna naar Vlaanderen verhuisden, geen inburgeringstraject meer doorlopen. Sinds 2016 is dat wel het geval als ze minder dan vijf jaar geleden in Vlaanderen aanbeland zijn. Wie verplicht is en zich niet aanmeldt, riskeert een administratieve geldboete.’

‘Nieuwkomers die niet uit de EU komen, zijn verplicht een inburgeringstraject te volgen, de andere niet.’

Iemand van buiten de EU vestigt zich in een faciliteitengemeente in de Rand. Is die verplicht Nederlands te leren?

‘Ja, die is verplicht om een inburgeringscursus te volgen en Nederlands zit in het verplichte pakket. In 2014 werd het te behalen niveau Nederlands trouwens verhoogd. Nederlands is immers onontbeerlijk om zich goed te kunnen integreren. De lessen MO daarentegen verlopen doorgaans niet in het Nederlands, maar in een contacttaal of een eigen taal. We kiezen ervoor om het gesprek over de normen en waarden van onze samenleving aan te gaan bij het begin van het inburgeringstraject. Zo weten de nieuwkomers meteen waar ze aan toe zijn. Omdat hun Nederlands in de beginfase vaak niet volstaat, geven we deze lessen in de taal die de mensen op dat moment het best begrijpen. Tegelijkertijd volgen ze Nederlandse lessen.’

Inburgering en integratie is niet hetzelfde. Wat betekent integratie en hoe werken jullie daaraan?

‘Gemeenten krijgen van de Vlaamse overheid de regiefunctie over hun lokaal integratie-

FR ‘L’INTÉGRATION, C’EST DONNER DES OPPORTUNITÉS AUX NOUVEAUX ARRIVANTS’

Depuis 2015, la nouvelle Agence d'Intégration et d'Inclusion est compétente pour la politique flamande en matière d'insertion et d'intégration. L'Agence compte trois sites permanents dans le Vlaamse Rand: à Asse, Vilvoorde et Halle. ‘Outre le transfert des allochtones et des nouveaux arrivants vers la formation de néerlandais la plus appropriée, les nouveaux arrivants peuvent aussi suivre des cours consacrés à la vie en Belgique et en Flandre, où nous leur fournissons des informations et leur

transmettons nos valeurs et nos normes. Une autre partie importante concerne leur carrière professionnelle. A cette fin, nous collaborons étroitement avec le VDAB et nous établissons un parcours sur mesure’, explique Dominique Claey, manager régional pour le Brabant flamand. En 2015, le Brabant flamand comptait 6.632 nouveaux arrivants, des personnes en provenance d'un autre pays. La majorité (77%) d'entre eux a droit à un parcours d'intégration, pour les autres 23%, c'est une obligation.

beleid. Het is hun taak ervoor te zorgen dat iedereen, ook personen van vreemde herkomst, voluit de kans krijgt zich in te zetten voor de samenleving, door naar school te gaan, te gaan werken, mee een wedstrijd te voetballen,... Het Agentschap ondersteunt hen hierbij. De gemeenten, de school, het ziekenhuis, het CAW, het OCMW, krijgen te maken met een sterk veranderende bevolkingssamenstelling. Wij bekijken samen met hen hoe ze daarmee kunnen omgaan.'

Hoe gebeurt dat concreet?

'We adviseren gemeenten, bijvoorbeeld rond taalbeleid. Hoe ga je om met een inwoner die geen Nederlands kent? Op maat van de gemeente leggen we een traject af om het taalbeleid vorm te geven. De gemeente kan haar dienstverlening taaltoegankelijk maken door te werken met pictogrammen, het gebruik van duidelijke taal, maar ook door het inzetten van sociale tolken die het Agentschap aanbiedt. We organiseren ook vormingen duidelijke taal. We werken hiervoor samen met onze bevoorrechte partner in de Rand, vzw 'de Rand'. Daarnaast bieden we onder meer ook ondersteuning op juridisch vlak met een website en een helpdesk. We verdelen ook nieuwsbrieven om de bevolkingsdiensten op de hoogte te houden van de wetgeving op het vlak van vreemdelingenrecht.'

Krijgt de Rand specifieke aandacht?

Hier is de instroom het grootst.

'Het project *Toeiders in de Diversiteit* bestaat alleen hier. De toeiders zijn ervaringsdeskundigen uit de doelgroep, die worden ingezet om andere nieuwkomers wegwijs te maken. Ze zijn belangrijk bij onthaalgesprekken waar ze voor een warm welkom zorgen, maar zorgen als dat nodig is ook voor meer begeleiding. Dit project van toeiders wordt nu ook in Vilvoorde opgestart.'

'Heel recent lanceerden we een experimenteel project in Sint-Pieters-Leeuw en Dilbeek, waarbij we de stroom nieuwe inwoners van

vreemde herkomst nog beter zullen monitoren. Dat betekent dat we grondiger kijken naar wie ze zijn, wat ze nodig hebben, hoe ze kunnen aansluiten bij het leven in de gemeente, bij scholen, welzijnsorganisaties en verenigingen. Als je daar een beter zicht op hebt, kan je de nieuwkomers in je gemeente gerichter onthalen. Na Sint-Pieters-Leeuw en Dilbeek volgen Liedekerke, Vilvoorde, Zaventem en Machelen.'

Wat verandert er eigenlijk, met de oprichting van het Agentschap Integratie en Inburgering?

'Het maakt dingen makkelijker voor de gemeenten. Vroeger moesten lokale besturen, onze partners en klanten telkens op een andere deur aankloppen. Voor vragen rond inburgering moesten ze bij een onthaalbureau zijn. Nederlandse taalles? Dat was het Huis van het Nederlands. Sociaal tolken? Daarvoor moesten ze bij

Pasta zijn, en voor een traject binnen onderwijs bij het Provinciaal Integratiecentrum (PRIC). Nu is er één deur om aan te kloppen voor medewerkers met verschillende expertises. We werken in multidisciplinaire teams, niet los van elkaar.'

DE CIJFERS

In 2015 telde Vlaams-Brabant een instroom van 6.632 nieuwkomers. Dat is een stijging van 5,5% tegenover 2014. Nieuwkomers zijn personen van vreemde afkomst, die zich onlangs in België vestigden. De meeste nieuwkomers in de Vlaamse Rand kwamen in 2015 uit Roemenië, gevolgd door Frankrijk, Polen, Portugal, Syrië en Nederland. Nieuwkomers die niet uit EU-landen komen, zijn goed voor ongeveer 23%. Zij zijn verplicht een inburgeringstraject te doorlopen. In 2016 verwacht het Agentschap Integratie en Inburgering een stijging van 17% nieuwkomers. Het is gevolg van een decreetwijziging waardoor ook nieuwkomers, die zich na een tussenstop in Brussel of Wallonië in Vlaanderen komen vestigen, als nieuwkomer worden beschouwd.

Belevenissen in de schooltuin

DROGENBOS De gemeenteschool De Wonderwijzer in Drogenbos heeft sinds kort een ontdekkingstuin. 'De tuin van om en bij de 23 are achter de sporthal is het resultaat van een samenwerking met Pro Natura, het Regionaal Landschap en de gemeente', vertelt schooldirecteur Manu Coone. 'De bedoeling is dat er zo veel mogelijk leven en belevissen in onze ontdekkingstuin. We hebben een vijver, een moestuin, een bloemenweide, een insectenhotel, een stammentheater,...

Kortom, alles wat je nodig hebt om kinderen ten volle de natuur te laten ontdekken.' Een ploeg van Pro Natura stond in voor de aanleg van de tuin en werkt ook nog de komende jaren mee aan het project. 'We hebben intussen al een aantal workshops rond biodiversiteit gegeven aan de leerlingen. Het is de bedoeling om dat in de toekomst nog te doen en af en toe samen met hen nieuwe projectjes uit te werken in de tuin', zegt Nathalie Saelens van Pro Natura. - TD

Vernieuwde mountainbikeroute

SINT-PIETERS-LEEUEW Fervente mountainbikers mogen juichen. Het Leeuwse mountainbikeparcours is vernieuwd en sluit aan op de routes van Lennik en Dilbeek. Startplaats is de sporthal Windsportcomplex. 'Daar vind je het gloednieuwe infobord met het hele parcours', vertelt de Leeuwse schepen van Sport Jos Speeckaert (CD&V). 'Het parcours leidt je langs prachtige natuur. We hebben in Sint-Pieters-Leeuw drie mountainbikeparcours, drie lussen die centraal op elkaar aansluiten, samen goed voor 45 km fietsplezier. Iedere mountainbiker kan het licht glooiende parcours op eigen tempo afleggen. De bewegwijzering is vernieuwd. Onze ambitie is om, samen met Sport Vlaanderen en andere gemeenten, in het Pajottenland en de Zennevallei een echt mountainbikeknoppuntennetwerk te maken. Ons parcours is alvast erkend en aangesloten op die van Dilbeek en Lennik.' - TD

Klimaatambassadeur

VILVOORDE Het Vilvoordse bedrijf Eco-works is verkozen tot Klimaatambassadeur 2015 voor kmo's. De wedstrijd was een initiatief van de provincie Vlaams-Brabant en de Voka-Kamer van Koophandel Vlaams-Brabant. Eco-works werd in 2007 opgericht in Overijse en verhuisde later naar Vilvoorde. Het bedrijf legt zich toe op de realisatie van zwemvijvers, groendaken en groengevels en ging een partnership aan met Natuurpunt. 10% van de winst van Eco-works gaat naar de natuurvereniging. 'We willen van Vlaams-Brabant een klimaatneutrale provincie maken', zegt gedeputeerde voor Milieu Tie Roefs (Groen).

'In dat opzicht zijn acties van bedrijven belangrijk. We hopen dan ook dat steeds meer ondernemingen uit de provincie mee op de kar springen. We helpen hen daarbij. Bijvoorbeeld met het draaiboek *Maak van jouw bedrijf een klimaatbedrijf* dat tips en concrete stappen bevat.' - TD

i Het draaiboek *Maak van jouw bedrijf een klimaatbedrijf* kan je downloaden via www.vlaamsbrabant.be/klimaatbedrijf.

Foto van Hoeilandse daken

HOEILAART De gemeente Hoeilaart laat van alle daken thermografische foto's nemen om na te gaan hoe groot het warmteverlies is. Op de foto's kan worden afgelezen hoeveel energie en dus geld er verloren gaat via de daken. De gemeente wil hiermee de inwoners aansporen om hun woning beter te isoleren. Slecht geïsoleerde woningen zijn namelijk zowat de grootste energieverpillers. Algemeen wordt aangenomen dat maar liefst 30% van alle warmte in een woning via het dak verdwijnt. Vandaar het belang van een degelijk geïsoleerd dak. De foto's

van de Hoeilandse daken zullen 's nachts genomen worden met een klein vliegtuig. De inwoners zullen achteraf de kans krijgen om de foto's en bijhorende gegevens in te kijken. Om het project te realiseren is de gemeente nog op zoek naar vrijwilligers. Zij moeten een aantal metingen uitvoeren op de grond, in en rond hun woning. » TD

i Voor meer informatie kan je terecht bij de milieudienst van Hoeilaart op het nummer 02 658 28 75 of via e-mail naar milieudienst@hoeilaart.be.

In Steenokkerzeel is de opvang van niet-begeleide minderjarige asielzoekers uitgebreid met een grote opvangtent die gebruikt kan worden als slaapplek, leslokaal of ontspanningsruimte.

- Actrice Veerle Baetens uit **Overijse** neemt de regie op zich van de verfilming van het boek *Het smelt* van Lize Spit.
- Roger De Wulf, de socialistische ereburgemeester van **Machelen** en gewezen minister is op 87-jarige leeftijd overleden.
- De horeca in **Asse** krijgt een duwtje in de rug doordat het populaire marktplein wordt uitgebreid naar de aanpalende De Vironstraat en later ook naar de Kerkstraat.
- Zo'n 600 bedrijven hebben tijdelijke werkloosheid aangevraagd na de aanslagen op Brussels Airport en in het metrostation Maalbeek.
- De Vlaamse Regering zal vanaf 2019 voor 2 miljard euro aan grootschalige werken uitvoeren op de Ring rond Brussel, waarbij het lokale van het doorgaande verkeer wordt gescheiden; er komen ook drie nieuwe tramlijnen, 41 km nieuwe fietsinfrastructuur en meer groen.
- De Grote Baan in **Drogenbos** gaat na 2,5 jaar riolerings- en vernieuwingswerken opnieuw open voor het verkeer.
- In **Machelen** wordt het Jean-Baptiste Derooverstadion afgebroken.
- De Vlaamse Regering heeft het licht op groen gezet voor de bouw van een nieuwe school van het gemeenschapsonderwijs op de site van het woonproject Vier Fontein in Vilvoorde. De nieuwe basisschool biedt plaats aan 240 kinderen.
- In **Zaventem** komt aan het kruispunt van de Imbroekstraat met de Sterrebeekstraat een nieuw woonproject met vijftig assistentiewoningen voor senioren.
- Net zoals Herne, wil nu ook **Vilvoorde** *mystery drinkers* inzetten voor de controle op de naleving van het alcoholverbod voor jongeren.
- Het gemeentebestuur van **Grimbergen**

Afval gaat ondergronds

ASSE De gemeente Asse heeft samen met intercommunale Haviland als eerste gemeente in de Vlaamse Rand ondergrondse afvalcontainers geplaatst. 'Het gaat om containers voor huisvuil, glas, en papier en karton', legt Greet De Troetsel van Haviland uit. 'De eerste containers staan aan het plein Muurveld-Nieuwstraat, aan de Noorderlaan en op de Hopmarkt. Voor alle duidelijkheid: de huis-aan-huisophaling blijft behouden. De ondergrondse containers zijn een extra. Die voor glas en papier zijn gratis en mogen door iedereen gebruikt worden. Voor huisvuil moet je betalen.' Een inwoner of bedrijf kan een kaart aanvragen om toegang te krijgen tot de container. Met de kaart kan je in de container een vuilzak tot 60 liter droppen.

Dat mag eender welk soort vuilzak zijn en het kost je 2 euro per beurt. Per trimester krijg je een factuur. 'Ondergrondse containers hebben heel wat voordelen. Het houdt de omgeving erond proper, wat vaak niet het geval is bij bovengrondse containers. En voor de inwoners is het handig. Bijvoorbeeld als je om de een of andere reden veel huisvuil hebt of iets in je vuilzak hebt zitten dat je liever snel kwijt bent.' Handig dus als je in de zomer bij dertig graden mosselen hebt klaargemaakt en liever niet de hele week van de geur wil genieten... » TD

i Voor meer informatie over de ondergrondse containers in Asse kan je terecht bij Haviland op het telefoonnummer 02 334 17 45.

restaureert samen met de provincie Vlaams-Brabant de bakoven aan de Tommenmolen en het waternad aan de Liermolen. Nog deze zomer zullen ze in gebruik worden genomen voor bak- en maaldemonstraties. • De Plantentuin van **Meise** zet veertig kleine geelgestreepte pijlgifkikkertjes in de Mabundukas van het Plantenpaleis in als biologische bestrijding. De kikkertjes voeden zich vooral met mieren en andere kleine ongewervelden, waardoor bladluizen zich minder verspreiden. • De werken aan het Woluwedal (R22) in **Kraainem** en **Sint-Stevens-Woluwe**, die al sinds november 2015 stilliggen, zullen ook de komende maand niet opnieuw opstarten. De fundering voldoet niet en moet volledig opnieuw aangelegd worden. • Met vzw 'de Rand', Sport Vlaanderen en de provincie Vlaams-Brabant beleef je tijdens het Gordelfestival een boeiende zomer, boordevol sportieve, toeristische en culturele evenementen met zondag 4 september als hoogtepunt. Dan is het Provinciedomein **Huizingen** het trefpunt; druivengemeente **Overijse** de focusgemeente. • Om de slaagkansen van startende ondernemers te vergroten en de zelfstandige economische activiteit in **Hoeilaart** te stimuleren kent het gemeentebestuur een starterspremie toe van 15.000 euro, verdeeld over drie jaar. • De inwoners van **Schepdaal** hebben een Buurt Informatie Netwerk opgericht, waarmee ze inbraken in hun dorp een halt willen toeroepen. • Door aanhoudende klachten van burendie naar de vrederechter trokken, zal de gemeente **Asse** vanaf volgend jaar de speelpleinwerking van Boekfos naar de gemeenteschool van Walfergem verhuizen. • De carnavalsbussen die dit jaar werden ingelegd door de stad Halle en de gemeenten **Beersel** en **Sint-Pieters-Leeuw** vervoerden 2.406 feestvierders, of zo'n 1.000 meer dan vorig jaar. • Het natuurgebied de Kwadebeekvallei in **Sint-Genesius-Rode** is voortaan weer zonder problemen te bereiken via de Bosstraat. De voetweg die de Bosstraat met de Kwadeplasstraat verbindt, is opnieuw opengesteld nadat de gemeente hierover een procedureslag won. • JH

Extra bouwlaag

ZAVENTEM De gemeente Zaventem wil het aantal woonlagen in bepaalde delen van de gemeente verhogen van twee naar drie. Dat is nodig omdat almaar meer mensen in het centrum van de deelgemeenten willen wonen. 'Oudere mensen willen graag dichtbij de winkels wonen en jonge gezinnen vinden in het centrum vaak woongelegenheden die iets minder duur zijn dan in de buitenwijken', aldus schepen van Ruimtelijke Ordening Eric Van Rompuy (CD&V). 'Om de wooncapaciteit uit te breiden willen we extra appartementsgebouwen toelaten en het aantal woonlagen verhogen naar drie. Op die manier verdichten we de bestaande woongebieden en snijden we geen nieuwe open ruimte aan. Dat is precies wat ons nieuw gemeentelijk ruimtelijk plan zegt. De gemeente gaat nu bepalen in welke delen van Zaventem die extra woon- of bouwlaag mag komen.' • TD

Brussels Airport

ZAVENTEM Brussels Airport heeft na de verschrikkelijke aanslag van 22 maart een enorme dosis veerkracht getoond. 'We hebben de voorbije weken het slechtste en het mooiste meegemaakt hier op de luchthaven van Zaventem', vertelt woordvoerder Nathalie Van Impe. 'Na de aanslag kwam er snel een enorme drive op gang om er terug voor te gaan en de luchthaven weer operationeel te krijgen. De samenhang onder het personeel was al groot en is er na de aanslag alleen maar groter op geworden. Iedereen steunt mekaar. Het is ook hartverwarmend om te zien

toont veerkracht

hoeveel steunbetuigingen we kregen en nog altijd krijgen van de hele buurt rond de luchthaven, zelfs van buiten Zaventem.' Intussen wordt er nog altijd met man en macht gewerkt om de capaciteit van Brussels Airport op het niveau van voor 22 maart te krijgen. 'Midden april zaten we al aan 75%. Het aantal vluchten nog verder opdrijven, is moeilijk zolang we de vertrekhal niet opnieuw in gebruik kunnen nemen. De tijdelijke check-in heeft zijn beperkingen. We hopen de vertrekhal zo snel mogelijk, in fases, terug operationeel te krijgen.' - TD

Zonsverduistering in light versie

GRIMBERGEN Duimen voor goed weer op 9 mei. Want die dag is er aan de hemel een boeiend spektakel te zien: Mercurius doet een poging tot zonsverduistering. 'Tijdens de Mercurius-overgang kan je zien hoe de planeet die het dichtst bij de zon staat over de zonnenschijf trekt', legt Geert Borremans van volkssterrenwacht MIRA uit. 'Een echte verduistering is het niet, maar je ziet een mooi zwart cirkeltje de transit maken over de zon en dat is echt knap om zien. Net als heel wat andere sterrenwachten, organiseren ook wij een happening rond dit vrij uitzonderlijke fenomeen. De volgende Mercurius-overgang is in 2019, daarna in 2032. Met onze collectie telescopen kan je op een veilige en comfortabele manier naar de zon komen kijken. Wie naar MIRA afzakt, krijgt ook een multimedialavorstelling te zien over de Mercurius-overgang. Alleen de weersomstandigheden kunnen roet in het eten gooien, dus hou zeker onze website in de gaten voor de laatste updates voor 9 mei.' - TD

De Mercurius-overgang is te bewonderen bij Volkssterrenwacht MIRA in Grimbergen op 9 mei tussen 13 en 21 uur. Meer informatie: www.mira.be.

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor de Europese Commissie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Aan de heer Donald J. Trump

Geachte heer Trump,

Ik richt dit schrijven tot u namens het Comité ter bevordering van het imago van de Groene Rand vzw (voorheen: Comité ter bevordering van het imago van de Vlaamse Rand rond Brussel vzw). Het is met spijt dat wij hebben moeten vaststellen dat u het, tijdens de campagne voor de republikeinse nominatie voor de VS-presidentsverkiezingen, al minstens driemaal publiekelijk over Brussel heeft gehad. Zo heeft u Brussel onder meer een *hellhole* genoemd.

Wij begrijpen dat, maar vinden het jammer dat – eens te meer – de Groene Rand hierbij volledig over het hoofd wordt gezien. En dit volledig ten onrechte. Want als Brussel een hellegat is, dan is de Rand op zijn minst het vagevuur! Het voorgeborchte! (Volgens deze nomenclatuur, die niet van ons is maar van Dante Aligheri, is Vlaanderen daarbij dan het Paradijs, maar dat is het onderwerp van een andere brief.)

Het voorgeborchte, dus. Wáár, zo vraag ik u, ligt immers de luchthaven van Brussel (sic!)-nationaal? Niet in Brussel hoor, wel in de Groene Rand! Oké, het Groen beperkt zich hier tot wat gras op de middenberm van de N22, maar laat de boodschap duidelijk zijn: geen enkele Brusselse politicus, geen enkel Brussels bestuursniveau noch Brusselse politiekezone heeft iets met de luchthaven te maken. Wel onze eigen bestuursniveaus: de gemeente Zaventem, de provincie Vlaams-Brabant, het Vlaams Gewest en het Koninkrijk België. U leest het goed: vier bestuursniveaus, in plaats van drie, want in Brussel hebben ze niet eens een provincie. Wel een administratief arrondissement en een gemeenschappelijke gemeenschapscommissie, maar dat is allemaal maar om te lachen. Ik zweer het u: onze versnippering is beter én duurzamer dan die van Brussel!

Wist u dat de Groene Rand (400.000 inwoners) ook 19 gemeenten telt, net evenveel als het zogenaamde Falend Gewest (1,1 miljoen inwoners), en dat die allemaal met recht en reden ook baroniëën genoemd mogen worden? Dat de Groene Rand

maar liefst twaalf onafhankelijke politiekezones telt: de PZ Tervuren, Zaventem, WOKRA, Druivenstreek, Zone Rode, Beersel, Dilbeek, POL AMOW, K-L-M, Grimbergen, Vilvoorde-Machelen en Sint-Pieters-Leeuw. Twaalf, of dubbel zoveel als in Brussel. En dat we zeven brandweerkorpsen hebben, tegenover één in Brussel. Zeg nu zelf: als dit niet inefficiënt is, wat is het dan wel? En toch altijd maar weer Brussel voorttrekken in uw kritiek!

En u moet niet doen of Brussel het monopolie op radicalisering heeft, of hét absolute bolwerk van jihadisten is. Wat, zo vraag ik u, heeft Vilvoorde dat Molenbeek niet heeft? Wij hebben hier ook onze Syriëstrijders, onze geradicaliseerde jongeren en onze no-go-zones. Niet voor niets hebben de Brusselaars begin jaren 1990 de succesvolle tram 58 van Vilvoorde-Centrum naar Sint-Agatha-Berchem afgeschaft, om de Vilvoordse 'problemen' niet langer 'te importeren'. Waar precies spraken die vierhonderd hooligans af om te gaan betogen? Juist: in Vilvoorde! Het is trouwens pas na het krachtdadige optreden van de Vilvoordse burgemeester en de lokale politiekezone dat ze besloten om naar vriendelijker oorden uit te wijken.

Kortom, geachte heer Trump, ons verzoek: als u het in uw race naar het republikeinse kandidaatschap nog eens over Brussel heeft, denk dan ook eens aan de Groene Rand, en aan het feit dat het hier ook vreselijk is, en wij onze problemen evenmin de baas kunnen. Alleen stoeven wij daar niet zo over als die Brusselaars. Wij knoeien liever in stilte verder, en hopen van u oprecht hetzelfde. Al beseffen wij dat het moeilijk is, dat 'in stilte' bedoelen we dan.

Namens het Comité ter bevordering van het imago van de Groene Rand vzw, J. W. Vandergeit, Voorzitter

TEKST Dirk Volckaerts • FOTO Filip Claessens

Illustrator Jurgen Walschot

‘Elke tekst vraagt een ander soort beeld’

Wanneer illustrator-vormgever Jurgen Walschot een stapel van zijn boeken en schetsen op tafel legt, heb je meer dan één blik nodig om zijn stijl te vatten. ‘Ik hou van afwisseling. Elke opdracht vraagt een andere aanpak.’

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Hij neemt prentenboeken voor kinderen, geïllustreerde verhalen voor eerste lezers en bundels voor volwassenen uit zijn rek. Daarin staan prenten in uitbundige kleuren, ingetogen tekeningen, collages, werk in houtskool,... ‘Gek misschien dat die uiteenlopende dingen allemaal van één persoon zijn, maar volgens mij vraagt elke tekst een ander soort beeld.’

VERSCHILLENDE LAGEN

Bovenaan de stapel ligt de recentste boekenbaby: *De ster, de god, de vleugels en de ster*. De tekst is van An Willaert, Jurgen Walschot tekende. ‘An is mijn collega aan de kunsthumaniora van Sint-Lukas Brussel. Zoals dat gaat onder collega’s, waren we eens aan het babbelen over dingen waar we zoal mee bezig zijn. Ze liet me de tekst lezen en onmiddellijk

kreeg ik zin om er prenten bij te maken. Hij is fantasierijk, poëtisch en uitgepuurd. Daardoor is het een boek geworden waar je in twee minuten door kunt bladeren, maar je kunt het ook telkens opnieuw oppakken en zult er elke keer weer nieuwe dingen in ontdekken.’ Dat geldt zowel voor de illustraties als voor de tekst. ‘Het boek doet je nadenken’, vindt Walschot. ‘Over het leven, de dood, de dingen waar we allemaal mee bezig zijn.’ Het verhaal begint met een ster die ontploft. Er verschijnen vleugels die op zoek gaan en zich voeden met wat ze tegenkomen. Een walvisgod duikt uit het water op en meet zich de vleugels aan... In twee minuten kun je onmogelijk de vele lagen van het boek vatten. De oerknal kun je herkennen, maar je denkt ook aan engelen en scheppingsverhalen, aan de cyclus van het leven. ‘Veel lezers vinden het een donker boek. Akkoord, er komt dood in voor en ik gebruik veel zwart in de prenten, maar ik vind dat er ook hoop uit spreekt.’

PERSOONLIJKE DETAILS

Hoe begint een illustrator aan zo’n boek? Na de instant klik die Jurgen Walschot voelde toen hij de tekst van An Willaert las, begon hij te schetsen. Hij pakt het juiste schetsboek van de stapel en bladert er even door, tot hij bij een tekening van een explosie komt. ‘Dit was mijn eerste idee. Het sterrenthema dat ik uiteindelijk heb uitgewerkt, was er toen nog niet bij. Ik las het eerste stuk van de tekst en dacht: de tekeningen moeten knallen.’

Walschot werkt niet graag lukraak. Als hij prenten tekent, kijkt de vormgever in hem constant mee. ‘En dan maak ik vrij snel een kleine maquette die aantoont hoe de vormgeving van het hele boek er moet uitzien. Voor *De ster* dacht ik onmiddellijk aan een liggend boek. Ik wou ook dat er grote dingen in voorkwamen: een walvis, bergen,... Ik hou zelf heel erg van de bergen. Zodra ik wat tijd heb, trek ik er graag in mijn eentje naartoe. Ik kom er tot mezelf. Daarom vond ik bergen perfect bij dat uitgepuurde, filosofische verhaal passen.’ Op die manier verwerkt Walschot telkens een aantal persoonlijke details in zijn werk.

‘Ik gebruik veel zwart en ja, de dood komt erin voor, maar in mijn prenten zit ook hoop.’

Zo zul je niet gauw een werk van Walschot vinden waar nergens een vogel in figureert. ‘Als de grote lijnen van een tekening klaar zijn, begin ik ze te stofferen met details.’ Hij wijst er enkele aan in verschillende van zijn boeken. ‘Hier zie je twee duiven, daar kruipt een eekhoorn in een boom, hier zit een ekster. Vogels zijn er altijd. Je hoeft maar even naar buiten te kijken en je ziet er wel eentje. Daarom horen ze ook in mijn boeken thuis. Ik hou heel erg van de vrijheid waar die beestjes symbool voor staan.’

TEKENFILMS IN SCHOOLBOEKEN

Als kind tekende Walschot zijn schoolboeken vol. ‘Ik had een lekker dik boek van Frans: daar maakte ik graag van die flip-over tekenfilmmpjes in. Het gevolg was dat ik mijn schoolboeken op het einde van het schooljaar nooit doorverkocht kreeg. Iedereen wou een volledig blanco exemplaar, terwijl zo’n geïllustreerd boek toch veel interessanter is, niet?’ lacht hij. Op zijn achttiende leek een tekenopleiding hem wel iets, dus hij trok met een klasgenoot naar de eindejaars-tentoonstelling van Sint-Lukas in Brussel. ‘Die tentoonstelling heeft me toen zo afgeschrikt, dat ik de studie aanvankelijk niet aandurfde. Ik vreesde dat ik zoiets nooit zou kunnen en koos voor de veiligere lerarenopleiding.’ Als

DE ‘JEDER TEXT VERLANGT EINE ANDERE ART VON BILD’

Er nimmt Bilderbücher für Kinder, illustrierte Geschichten für Erstleser und Sammelbände für Erwachsene aus seinem Regal. Darin sind Bilder in ausgiebigen Farben zu finden, besinnliche Zeichnungen, Collagen, Werke in Holzkohle,... ‘Es ist vielleicht verrückt, dass diese unterschiedlichen Dinge allesamt von ein und derselben Person sind, meines Erachtens aber verlangt jeder Text eine andere Art von Bild. Ich empfinde bei jedem Auftrag mit und amüsiere mich. So gelange ich zu den unterschiedlichen

Resultaten.’ Das jüngst veröffentlichte Buch *De ster, de god, de vleugels en de ster*, zu dem An Willaert den Text geschrieben hat und er die Illustrationen beigesteuert hat, bringt einen zum Nachdenken, findet Walschot. ‘Über das Leben, den Tod, die Dinge, mit denen wir uns alle beschäftigen. Viele Leser finden, dass es ein düsteres Buch ist. Einverstanden, der Tod kommt darin vor, und ich verwende viel schwarz in den Bildern, aber ich finde, dass auch Hoffnung daraus spricht.’

eindwerk stak Walschot een kunstproject met illustraties in elkaar. 'Mijn promotor vond die zo goed dat hij me aanraaide er iets mee te doen.' En zo trok hij uiteindelijk toch naar Sint-Lucas, in Gent. 'Het gekke is dat ik nu zelf lesgeef aan de kunsthumaniora van Sint-Lukas in Brussel. Telkens als ik daar tentoonstellingen bouw met werken van de leerlingen denk ik terug aan die keer dat ik daar zelf zo door overdonderd was. Daarom toon ik altijd graag meer dan de allerbeste eindresultaten. Ik laat ook graag iets zien van het proces dat tot dat resultaat heeft geleid.'

WIE DE HANDSCHOEN PAST

Na zijn opleiding in Gent begon Walschot simultaan les te geven en te illustreren. Hij maakte de prenten bij de gedichtenbundel *Als je blijft* van Geert De Kockere, een boek dat meteen in de prijzen viel. 'Vanaf dan hoefde ik niet langer met mijn prenten te leuren, maar kwamen de opdrachten vanzelf aanwaaien. Ik begon te illustreren voor uitgeverijen, maar ook voor magazines en bedrijven.' Als je van opdracht naar opdracht springt, dreigen de dingen die je écht graag zelf wil creëren er al eens bij in te schieten, vindt de illustrator. Daarom is hij recent begonnen om op eigen houtje projecten uit te werken. 'Ik ben begonnen met een heel klein stripje zonder woorden.' *Wie de handschoen past* is met inkt en penseel in zwart-wit getekend. Daardoor ademt het op het eerste gezicht een nogal donkere sfeer uit. 'Net als *De ster* is het absoluut geen commercieel werk en dat schrikt de meeste uitgeverijen af. Ik heb beide boeken in eigen beheer uitgegeven, telkens met een kleine oplage. Van *Wie de handschoen past* heb ik 50 genummerde exemplaren enkel en alleen via mijn website en Facebook aangeboden en die waren allemaal op een weekend verkocht. Dat is fijn, want het schept natuurlijk mogelijkheden. Voor boeken met een iets commerciëlere inslag, waarvan je hoge oplages via zoveel mogelijk verkooppunten wil verspreiden, heb je uiteraard uitgeverijen nodig. Voor zulke kleinere projecten niet. Ik ben illustrator en vormgever, dus ik heb alles in huis om een boek te maken. Ik teken, verzorg de lay-out, maak de cover. Ik laat het drukken, bind het zelf in, verkoop het online. Omdat het eerste boekje zo razendsnel was uitverkocht,

hebben we van *De ster* een grotere oplage laten drukken. Je kunt het boek rechtstreeks bij mij bestellen of via de Standaard boekhandel.'

MET DE FIETS NAAR BRUSSEL

Walschot groeide op in Alsemberg. 'Heel tof. Het was er toen nog vrij landelijk, dus we speelden veel op straat, in de velden en bossen. Mijn vrienden woonden allemaal om de hoek.' Hij trok naar Gent om te studeren, woonde een tijd in Brussel en – zoals het vaak gaat – verkoos hij een huis met tuin in de Rand zodra er sprake was van kinderen. 'Het cliché bracht ons naar Sint-Genesius-Rode', lacht hij. 'Het was een logische keuze, want mijn vriendin is van hier. En eigenlijk wonen we hier ideaal: op vijf minuten van het station, dicht bij allerlei sportfaciliteiten, met velden en bossen op een boogscheut. Elke keer als ik in het Zoniënwoud kom, bedenk ik dat we er véél vaker naartoe zouden moeten gaan. Het

is het soort bos waarvoor je op vakantie gaat en het ligt hier in onze achtertuin.'

Bij mooi weer fietst Walschot graag naar zijn werk in Brussel. 'Ik rijd door Linkebeek en Drogenbos, tot aan het kanaal. Vaak eet ik aan het water mijn boterhammen op, ik schets wat en rijd dan verder naar school. Als ik aan de lokalen bij het noordstation moet zijn, rijd ik door het Zoniënwoud, dan de Louisalaan, het Koningsplein over en zo voorbij het centraal station. Op die route is de Beurs mijn picknickplek. Het is altijd de moeite om er even halt te houden, want je ziet er soms leuke dingen gebeuren. Zo waren er eens twee jonge gasten aan het pingpongen. Komt er een Aziatische man in maatpak voorbij. Mag ik meedoen?, vraagt hij. Hij legt zijn rugzak af en speelt een potje mee. En ik at intussen mijn boterham. Zalig, toch?'

www.jurgenwalschot.be

'Omdat ik mijn schoolboeken voltekende, kreeg ik ze op het einde van het schooljaar nooit doorverkocht.'

Niveau Nederlands daalt in secundaire scholen

Het aantal Nederlandstalige kinderen daalt in de Vlaamse Rand, niet alleen in het lager onderwijs, ook in het secundair onderwijs.

Tegelijk daalt het niveau van het Nederlands. **TEKST** Joris Herpol • **FOTO** Filip Claessens

EN DETERIORATING LEVEL OF DUTCH LANGUAGE PROFICIENCY

The number of Dutch-speaking children attending schools in the Flemish Rand is falling in both the primary and secondary education systems. The level of Dutch is also on the decline. The Flemish Member of Parliament Jo De Ro (Open VLD), who is also Vilvoorde's Councillor for Education, is sounding the alarm. 'In Vilvoorde less than half (46%) of children in pre-school education are Dutch-speaking, while the percentage in secondary schools is 64%. A similar trend is reported in Machelen, Sint-Pieters-Leeuw, Zaventem, Overijse and Dilbeek. Teachers are the fuel that keeps the engines of the education system operating but there is a risk of this running low owing to the lack of support being offered to these educationalists. We have to dare to deploy expertise in Brussels schools. Ten years ago teachers were faced with a rising number of students from non-native-language families and have responded well to the challenge since then.'

Vlaams parlementslid Jo De Ro (Open VLD), tevens schepen van Onderwijs in Vilvoorde, trekt aan de alarmbel en pleit voor meer ondersteuning zoals in Brussel, waar het Onderwijs Centrum Brussel (OCB) materiaal, nascholing en vorming aanbiedt. De Taskforce Onderwijs Vlaamse Rand komt binnenkort met conclusies en aanbevelingen naar buiten.

DRUK OP SCHOLEN

'Vilvoorde *vergroent* (verjongd) in snel tempo en dat heeft zijn weerslag op ons onderwijs', zegt De Ro. '26% van de inwoners in onze stad is jonger dan 18 jaar, en dat aantal neemt toe. Dat er capaciteitstekort is in de kleuter- en lagere scholen is bekend. Vilvoorde en enkele randgemeenten kregen hiervoor trouwens extra middelen van de Vlaamse Regering. Maar nu – en dat is logisch want de kinderen groeien mee – wordt ook de druk op de

secundaire scholen groot. Tegelijk neemt het aantal Nederlandstalige kinderen af. Minder dan de helft (46%) van de leerlingen in het kleuteronderwijs in Vilvoorde is Nederlandstalig, in het secundair onderwijs is dat 64%.'

'Machelen, Sint-Pieters-Leeuw, Zaventem, Overijse en Dilbeek kennen een gelijkaardige evolutie. Er is een instroom van veel andersstalige kinderen en dat weegt op de leerkrachten. Zij zijn de brandstof van ons onderwijs, maar dreigen in de Vlaamse Rand opgebrand te raken omdat er voor hen te weinig ondersteuning is. In Brussel is die ondersteuning er wel. De Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) in de Rand echter zijn ondergefinancierd, onder meer omdat we geen erkende centrumstad hebben die extra middelen kan krijgen. Met zo'n erkenning zouden we vanuit Vilvoorde de hele Rand kunnen ondersteunen, onder meer door CLB's meer armslag te geven, maar ook voor de aanpak van jeugdwerkloosheid zouden er dan meer middelen kunnen komen.'

LEREN VAN BRUSSEL

'We moeten durven gebruikmaken van de expertise in de Brusselse scholen. Leerkrachten werden daar tien jaar geleden geconfronteerd met een toenemend aantal anderstalige leerlingen en spelen daar ondertussen goed op in. Het Onderwijs Centrum Brussel heeft een prima reputatie bij de leerkrachten in de ondersteuning op de werkvloer en het ontwikkelen van lesmateriaal.'

Ook in de opleiding van leerkrachten moet er volgens De Ro iets veranderen. 'Scholen krijgen vaak stagiaires over de vloer die nooit eerder met anderstalige kinderen werkten. Dat is niet meer van deze tijd. Tevens moet de begeleiding van anderstalige kinderen naast de schooluren beter worden aangepakt.'

DRUK OP LEERKRACHTEN

Kurt Meeus, algemeen directeur van de scholengroep Midden Brabant van het Gemeenschapsonderwijs (GO!), pleit eveneens voor meer ondersteuning. De scholengroep Midden Brabant verenigt GO!-scholen in onder andere Grimbergen, Vilvoorde, Machelen en Zaventem. Meeus: 'Wij zien het aantal anderstalige leerlingen toenemen, terwijl ook de kansarmoede fors toeneemt. In sommige scholen geven we leerlingen van de eerste graad, die zwak scoren op taal, extra uren Nederlands. Daar komen nog de onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) bij. Dat weegt op gemotiveerde leerkrachten die vaak op hun tandvlees zitten en zelf ook extra ondersteuning nodig hebben. Het huidige onderwijssysteem in de Rand blokkeert en schiet hier tekort. De Rand heeft te maken met een stedelijke problematiek die beter aangepakt moet worden.'

© WILLIAM CLAXTON

Slotconcert van Jazzlab Series

JAZZ CC de Meent rondt het seizoen Jazzlab Series af met het optreden van twee pianisten. De Double Bill van mei brengt **David Thomaere** met **Fabian Fiorini** samen. Ze passen perfect in de reeks die jong jazz-talent van eigen bodem ondersteunt. David Thomaere is pas 28 jaar en zoekt nog zijn plaats in de Belgische jazzwereld. Niet zonder succes, zojuist kreeg hij de Toots Thielemans Award. Samen met jonge Waalse musici, de bassist Felix Zurstrassen en de drummer Antoine Pierre, stichtte hij het David Thomaere Trio. In Alseberg spelen ze composities van David zelf, standards en arrangementen van popnummers. Invloeden van hedendaagse jazz, klassieke muziek, pop en hip-hop zijn hen niet vreemd.

De ervaren Fabian Fiorini is een ander paar mouwen. In zijn spel confronteert hij het publiek met zijn piano. Fabian volgde een klassieke opleiding (percussie, piano en harmonie) en hij componeert ook. Binnenkort krijgen we een werk van hem te horen, hij werd door de Koningin Elisabethwedstrijd gevraagd om het verplichte werk voor piano te schrijven. Fiorini is thuis in zowel de klassieke muziek als in de jazz, hij begeleidde musici als Guy Cabay, Marcia Maria of Fabrizio Cassol, werkte mee met Dick Van der Harst en Anne Teresa De Keersmaeker en speelt geregeld met Ictus of Aka Moon. • MC

DO • 19 MEI • 20.15

Double Bill

David Thomaere Trio & Fabian Fiorini solo
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Rauwe roosbeef

MUZIEK

In het verleden ging **Roos Rebergen** van **Roosbeef** al opmerkelijke samenwerkingen aan met bands zoals Belle & Sebastian, Triggerfinger en Zita Swoon. Deze keer gaat de Nederlandse singer-songwriter nog een stap verder en kiest ze voor een gezamenlijk optreden met het Belgisch ensemble Sun*Sun*Sun. Het wordt een combinatie van klassieke en pure muziek met een zeer persoonlijke sound. De melancholische sfeer is nooit ver weg. Ook in het gezelschap van dit strijkorkest blijft Roos Rebergen het meisje dat diepe emoties op een authentieke manier weet te brengen. De manier waarop ze zingt, is allesbehalve vrijblijvend. De gevoelens die ze brengt, zijn doorleefd en weten te raken. En nu komt er deze keer ook de intieme setting van een kerkje bij. Dit optreden heeft namelijk plaats in het kerkje van Beigem (Grimbergen). Een locatie die het optreden een extra dimensie geeft. Zelf noemt Roos het 'een trip'. Het optreden is in ieder geval een unieke kans om Roos Rebergen live aan het werk te zien. • ND

WO • 4 MEI • 20.30

Sun*sun*sun

Roosbeef

Beigem, kerkje, 02 263 03 43

De Europese gedachte op zijn Portugees

VARIA

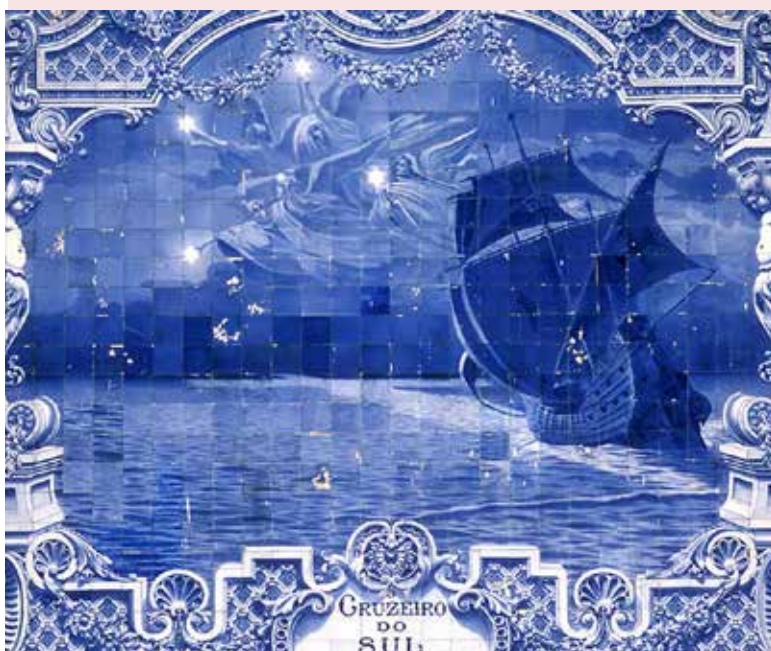
Op maandag 9 mei viert de Europese Gemeenschap feest. Dan is het Europadag, een dag in het teken van vrede en eenheid in Europa. Reden genoeg voor het gemeenschapscentrum de Kam in Wezembeek-Oppem om feest te vieren. Dit doen ze al 21 jaar. Elk jaar wordt er een lidstaat van de Europese Unie in de kijker geplaatst. Deze keer is het Portugal, het land waar de fado klinkt als nergens anders, uiteraard, waar de porto beter smaakt dan op eender welke andere plek in de wereld, uiteraard. Maandagavond 9 mei is het moment om Portugal wat beter te leren kennen zonder dat je hiervoor duizenden kilometers hoeft te verplaatsen. Wat je zoal mag verwachten? Naast Portugese muziek, dans en hapjes zijn er een aantal Portugese gastsprekers die komen getuigen over hun ervaringen

in België en aan wie je vragen over hun Portugese roots kan stellen. Als afsluiter van de avond wordt er een receptie aangeboden. Een receptie die in het teken staat van authentieke, Portugese charme en in het bijzonder van de Europese gedachte. • ND

MA • 9 MEI • 19.30 Feest van de Europese Gemeenschap

gastland: Portugal
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02731 4331

In het kader van de Dag van Europa geeft Herman Van Rompuy op 9 mei om 20.30 in GC de Boesdaalhoeve (Sint-Genesius-Rode) de lezing *Meer dan ooit Europa*.

Vluchten is

VORMING

In de reeks *Documentaire op Donderdag* presenteren het Vlaams-Nederlands Huis deBuren en Muntpunt maandelijks een bijzondere documentaire, met nadien een gesprek of lezing over het behandelde thema. Met de documentaire *Carnotstraat 17* staat dit keer het immer actuele thema migratie op het programma.

Op momenten dat het niet goed gaat tussen de mensen onderling hoor je het wel eens: we zouden meer met elkaar moeten praten om elkaar beter te leren kennen en te begrijpen. Het is doorgaans een van de betere en meer bruikbare analyses die je hoort na weer een nieuwe samenlevingscrisis. En dat praten gebeurt ook wel eens. Neem nu de documentaire *Carnotstraat 17* van de Vlaamse regisseur Klara Van Es.

MIGRATIE: WAT DOET DAT MET EEN MENS?

De Carnotstraat is een drukke, niet altijd even aangename winkelstraat en verkeersader vlakbij het station van Antwerpen. In swingende tijden was nummer 17 het adres van de legendarische Ciné Rubens, de grootste bioscoop van België. Nu leven in het gebouw tal van gezinnen die als migranten in een voor hen vreemde stad een nieuw leven trach-

geen cinema

ten op te bouwen. Van Es laat die mensen, die allemaal andere talen spreken en anders zelden worden gehoord, aan het woord. 'In mijn film wil ik de aandacht voor migratie en identiteit terugbrengen tot wat de essentie zou kunnen zijn: migranten vertellen over hun migratie en over wat dat doet met een mens. Naar mijn gevoel is het de hoogste tijd om eerlijk en onbevengend de ander op te zoeken en te luisteren naar wat die te zeggen heeft.'

LEVENSVERRHALEN

Het resultaat is een even boeiend, ontroerend als ontwapenend mozaïek van levensverhalen die, zoals dat wel vaker gaat, de cafépraat over deze zogenaamde gelukzoekers al snel overstemt. Weinig vluchtelingen verlaten hun land voor de lol, en al even weinig nieuwkomers krijgen bij aankomst zomaar alles in de schoot geworpen. Aan het woord zijn onder meer de gedesillusioneerde 24-jarige Afghaan Omar Mohamed, die al een behoorlijk mondje Nederlands spreekt, maar op zoek is naar werk. De Tibetaanse familie Norsang, die de tradities uit het moederland blijft koesteren, en het gezin van de Armeniër Ara Manoukyan, die na tien jaar nog altijd 'illegaal' in België is. Allemaal missen ze hun vroegere thuis en wie ze daar hebben achtergelaten.

UNIVERSELE HEIMWEE

Maar ze zijn niet de enigen met heimwee. Want bij de nevenpersonages vinden we ook de vaste klanten van het buurtcafé *In De Stad Aalst* waar de oude

autochtone Antwerpenaren nog goed weten hoe het er vroeger aan toe ging in de buurt. Toen was het volgens hen beter, veiliger en vertrouwer. 'Ik houd van deze diversiteit', zegt Van Es daarover. 'Maar ik besef ook dat het samenleven in de Carnotstraat en daarbuiten niet altijd even rooskleurig is.'

En dan is er nog kapsalon Chez Henricia (foto), dat vooral door Franstalige Afrikanen wordt bezocht en fungeert als ontmoetingsplaats waar heel veel gepraat wordt – over racisme en discriminatie, maar ook over de kansen die hun nieuwe omgeving biedt.

De documentaire wordt doorspekt met beelden van de schotelantennes en waslijnen die het getransformeerde gebouw typeren, maar ook met archiefbeelden van de feestelijke filmpremières in Ciné Rubens, waarop de grootste filmsterren te gast waren. De soundtrack bij de film is van niemand minder dan jazzpianist en componist Jef Neve. Voor de vertoning van de documentaire kan het publiek in gesprek gaan met regisseur Klara Van Es. • MICHAËL BELLON

DO • 19 MEI • 19.30

Carnotstraat 17

documentaire en gesprek

Brussel, Muntpunt, 02 278 11 11

Ronaldo redt het circus

Op het voetbalterrein van Relegem strijkt eind deze maand Circus Ronaldo neer. Het kleine Vlaamse circus, gestalte gegeven door Danny en David Ronaldo, circusartisten van de vijfde generatie, presenteert dan *Fidelis Fortibus*, wat zoveel betekent als 'trouw aan de dapperen'. Het gaat om een solo waarin **Danny Ronaldo** een mooie bloem laat groeien op het graf van de oude circus tradities. Wanneer het publiek rond de piste verzamelt, is Danny Ronaldo namelijk alleen en niet in de stemming voor een circusvoorstelling. Hij staat te midden van de grafzerken van de circusdirecteur, de ballerina, de jongleur, de trapezist,... Een hele circusfamilie die er niet meer is en die de clown verweesd heeft achtergelaten. Wat moet de man van de lach en de traan nog met die traditie? Schoorvoetend, en op zijn eigen stuntelige manier, probeert hij ze terug tot leven te wekken, door aan zijn overleden collega's een eerbetoon te brengen. Dat lukt alleen met zeer veel vallen en opstaan. Maar naargelang het zelfvertrouwen groeit, zit er misschien toch weer een spectaculaire stunt in die het publiek versteld doet staan. Voor deze geestige, emotionele en poëtische voorstelling werkte Danny Ronaldo samen met de Nederlandse theatermaakster **Lotte Van den Berg**, die haar reputatie om op een subtiele manier het publiek te laten participeren in het artistieke proces alle eer aandoet. • MB

25, 26, 27 EN 28 MEI • 20.30

Fidelis Fortibus (+12j)

Circus Ronaldo

Relegem, voetbalterrein, 02 263 03 43

Coup de foudre

SINT-GENESIUS-RODE Bescherm waardevol erfgoed tijdig. Dat is een duidelijke boodschap na de hele drukte rond het al dan niet slopen van Horta's Villa Féron. Hier het positieve verhaal van Villa Dirickx, alias Villa Leborgne (1933). In 2007 werd Alexander Cambron op slag verliefd op dit beschermd erfgoed en kocht het. Wat eens een luxueuze residentie was, lag er toen bij als een ruïne met betonrot, vochtproblemen, afbrokkelende steunpilaren... Met man en macht werd gedurende twee jaar gewerkt aan de restauratie volgens de huidige normen, met het grootste respect voor het oorspronkelijke gebouw, geen evidente opgave. Villa Dirickx is nu opnieuw een oord van schoonheid en luxe. Dat is ook wat de oorspronkelijke bouwheer H. Dirickx, toenmalige directeur van het staalbedrijf Forges de Clabecq, voor ogen had toen hij in 1928 aan architect M. Leborgne vroeg een villa te ontwerpen met de sfeer van een internationale hotellounge. Een gigantische residentie, als een imposante sculptuur, verrees uit het landschap. De kolossale ontvangstruimte had een marmeren waterbekken met fontein, een verdiepinghoge spiegel en een Escheriaanse trappenhal. De voorgevel is transparant, speels en open met horizontale raampartijen, inspringende volumes, terrassen en de karakteristieke betonnen wenteltrap. De Moderne Beweging en Le Corbusier zijn niet ver weg. De achtergevel daarentegen is robuust en gesloten, als de boeg van een reuzenschip dat op je afgevaaren komt, Horta's Paleis voor Schone Kunsten in art deco achterna. Het samenspel van modernistische en art-deco-elementen is ongewoon, maar intrigeert. Alles hier ademt *luxe, calme et volupté*, een tijdloos verlangen. • TDW

Treuren met Bach

KLASSIEK

De orgelconcerten in Grimbergen worden voortaan met andere muziekgenres uitgebreid, maar het orgel blijft wel centraal staan in de programmering. De volgende gasten in de abdijkerk zijn het vocaal Ensemble **BachPlus** onder leiding van **Bart Naessens** en de organist **Bart Jacobs**. Het programma omvat al de naam van de groep: motetten en orgelwerken van Johann Sebastian Bach.

'De motetten zijn een bijzonderheid binnen het oeuvre van Johann Sebastian Bach. Ze werden allemaal geschreven om uitgevoerd te worden tijdens een begrafenisdienst', zegt Naessens. 'Ten tijde van Bach was er een motettraditie waarbij leraren en leerlingen van de Thomasschule zich verzamelden voor het huis van de overledene. De cantor koos hymnes en motetten. Als de familie een specifieke Bijbeltekst verlangde, componeerde Bach op hun vraag een nieuw motet. BachPlus koos ervoor om de motetten uit te voeren die met zekerheid in opdracht zijn gecomponeerd! Een van de meest bekende *Jesu, meine Freude*, BWV 227, sluit het concert af. Bach com-

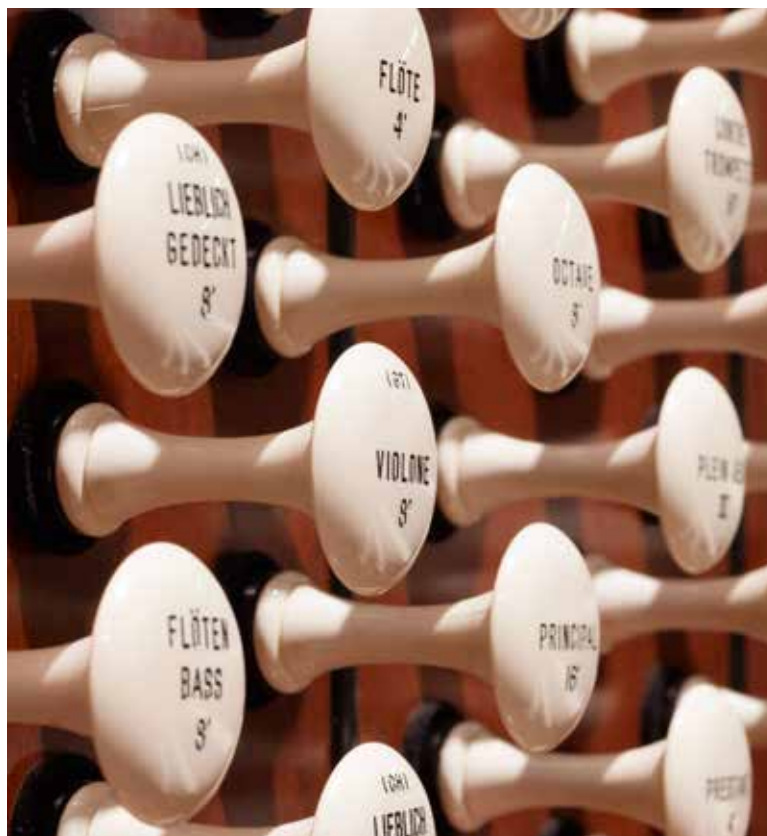
poneerde deze Trauermusik für Frau Oberpostmeisterin Kees in 1723 in Leipzig.

Naessens stichtte het ensemble **BachPlus** vijf jaar geleden. Intussen werken ze samen met musici als Barthold Kuijken en het orkest Il Gardellino. Hun maandelijkse uitvoeringen van Bach-cantates in Aalst en in Aardenburg (Zeeuws-Vlaanderen) zijn een traditie geworden en kunnen op veel bijval rekenen bij het publiek. Iedere maand komen enthousiaste muzikanten 's ochtends bijeen om een tweetal cantates van Bach in te studeren en een paar uur later onmiddellijk uit te voeren, zoals het in Bachs tijd gebruikelijk was. De zangers van het ensemble BachPlus staan onder de leiding van Bart Naessens en worden begeleid door Bart Jacobs, titularis-organist van de Sint-Goedelekerk in Brussel. • MC

ZO • 29 MEI • 15.00

Vocaal Ensemble BachPlus

o.l.v. Bart Naessens
Grimbergen, abdijkerk, 02 263 03 43

Zingen voor vrede en menselijkheid

MUZIEK

'Deep in my heart, I do believe, we shall overcome, some day.' Het zijn zinnen uit een protestsong van Bob Seger die ons terugvoeren naar de jaren 1980, meer bepaald naar 1983 toen maar liefst 400.000 mensen massaal op straat kwamen om te protesteren tegen de deelname van de Belgische regering aan het NAVO-rakettenprogramma. Al zingend en scanderend trokken mensen door de straten van Brussel om hun verlangen naar vrede op een krachtige manier te uiten.

Het zijn diezelfde zinnen die **Wim Opbrouck** geïnspireerd hebben om ons via een theaterconcert opnieuw bewust te maken van het krachtige wapen dat een protestsong is. Samen met **Roeland Vandemoortele** (gitaar), **Axl Peleman** (bass), **Ron Reuman** (percussie) brengt hij nummers van Willem Vermandere, Leonard Cohen, Wannes Van de Velde, Jacques Brel, Bob Dylan en Kurt Weill. Elk nummer herinnert ons eraan dat we al zingend een stukje dichterbij een betere wereld komen. Dit theaterconcert is een wake-up call, een oproep tot

vrede en pacifisme. Want elke oorlog – voor welk (heilig) doel hij ook gevoerd wordt – is een aanval op de mensheid en de menselijkheid. Laten we dit niet alleen zeggen, maar vooral zingen zodat de boodschap nog lang blijft nazinderen. • ND

WO • 25 MEI • 20.30

We shall overcome

Wim Opbrouck, Roeland Vandemoortele, Axl Peleman e.a.
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

© PHILE DEPRez

Kunnen hechten maakt ons mens

THEATER

In *Hechten* zien we drie mensen met drie totaal verschillende karakters die elk op hun manier worstelen met een verlangen om betekenis aan hun leven te geven.

Wim, de koele boekhouder die niets liever doet dan op zijn eentje series zoals *The West Wing* te consumeren, wordt door zijn jongere en speelse stiefbroer, Gert, voor zijn verjaardag op een escortdame getrakteerd. Zal zij erin slagen om de cocon rond Wim te doorbreken?

Getuige van een stomende vrijpartij word je in dit stuk alvast niet. Wel word je de toeschouwer van een gesprek tussen drie volwassenen die zich kwetsbaar tegenover elkaar durven opstellen. 'Wim, Gert en Lise zijn alledrie een product van onze tijd. Vandaag verliezen steeds meer jonge mensen zich in multitasking en keuzestress. Kijk maar om je heen en je ziet hoe we in onze moderne samenleving bedolven worden onder een lawine van keuzemogelijkheden. Er valt zoveel te beleven dat we achter onszelf aanhollen. We leven aan zo'n razendsnel tempo dat het haast moed vraagt om niet mee te doen aan de ratrace van elke dag. We zijn op een punt gekomen dat het lef vraagt om niet mee door te drammen, maar tijd te nemen om stil te blijven staan bij zaken die er echt toe doen. Zoals je durven hechten

aan de andere', zegt **Bruno Vanden Broecke** die de rol van Wim vertolkt.

Hechten illustreert hoe moeilijk het vandaag geworden is om duurzame relaties aan te gaan. Je aan iemand hechten is allesbehalve evident geworden. Het vraagt tijd en kwetsbaarheid. Maar ook de bereidheid om de pijn van het 'ont-hechten' te durven ervaren. Allemaal zaken die niet meteen sexy klinken in de flashy wereld waarin we vandaag leven.

KWETSBAARHEID

'In het originele script van Stefaan Van Brandt sprak me vooral het aspect aan van mensen die zich aan elkaar willen hechten, maar het oh zo moeilijk hebben om zich kwetsbaar te durven opstellen. Via onze drie personages willen we die tweestrijd tastbaar maken. We tonen dat bindings- en verlatingsangst elkaar vaak in de weg staan. Toch mag het geen belemmering zijn om de stap naar de andere te durven zetten. Want is hechten niet dat wat ons echt mens maakt?'

'Als je je helemaal niet hecht, dan ben je toch niet meer dan een element dat doelloos in de ruimte zweeft. Je kunnen hechten, maakt dat je ervaart dat je ergens thuishoort en deel uitmaakt van een groter geheel. Die verbondenheid, dat is toch een veel rijkere ervaring dan op je eentje, helemaal los van de andere, te leven? Als je het mij vraagt, is het precies de band met de andere die ons van andere levende wezens onderscheidt.'

ROCK 'N ROLL

De cast van *Hechten* is niet toevallig het trio uit *Safety First*. Deze succesvolle reeks gaf **Ruth Beekmans**, **Matteo Simoni** en Bruno Vanden Broecke de kans om gedurende vele maanden op elkaar ingespeeld te raken. Langzaam groeide het verlangen om samen op te planken te staan. 'We hebben net onze première achter de rug. Het was een bijzonder aangename ervaring voor ons om opnieuw op scène te staan. Theater maken, blijft een totaal andere ervaring dan voor een televisiereeks spelen. Het is pure rock 'n roll. Op het podium zijn er geen *retakes*. Je bent van elkaar afhankelijk en moet je dus kwetsbaar ten aanzien van de andere durven opstellen. De wetten van het theater zijn meedogenloos. Dat maakt dat er een bijzondere energie ontstaat. Een intensiteit waarover ik niet te veel ga vertellen. Want ze manifesteert zich niet op papier, maar wel tijdens onze voorstelling.' • NATHALIE DIRIX

Hechten

VR • 20 MEI • 20.30

De Speelman

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO • 26 MEI • 20.30

De Speelman

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

PODIUM

THEATER

MA • 2 MEI • 20.30

Dood van een handelsreiziger

't Arsenaal Mechelen
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Karamozov Lazarus

VR • 6 MEI • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90
ZO • 20 MEI • 20.30
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

6, 7, 13 EN 14 MEI • 20.30

Midzomernachtsdroom

De Zonderlingen
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

WO • 11 MEI • 20.30

De Fietsendief

Marthalentatief/ Toneelhuis/ Theater Zuidpool
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Hechten

De Speelman
VR • 20 MEI • 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60
DO • 26 MEI • 20.30
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

KIDS

De maan in het zand (+1j)

Sprookjes enzo
ZO • 1 MEI • 11.00, 14.30 EN 16.30
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZO • 8 MEI • 14.00 EN 16.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 14 MEI • 15.00

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 22 MEI • 14.00 EN 16.00

Karussell (2-7j)

Pantalone
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

25, 26, 27 EN 28 MEI • 20.30

Fidelis Fortibus (+12j)

Circus Ronaldo
Relegem, voetbalterrein,
02 263 03 43

HUMOR

7 EN 8 MEI • 20.30 EN 15.00

Bossemans en Copenolle

Brussels Volkstêjoeter
Jesus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO • 12 MEI • 14.00

Carry on cowboy!

Carry Goossens
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

DO • 19 MEI • 20.30

De fun, de hits!

Henk Rijckaert
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

VR • 20 MEI • 20.30

Met mij gaat alles goed

Begijn Le Bleu
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA • 28 MEI • 20.30

Alex Agnew

try-out nieuwe show
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

SENIOREN

MA • 23 MEI • 14.30

Dansnamiddag met dj Kris

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

VR • 27 MEI • 14.00

60 jaar televisie

Connie Neefs & Hugo Symons
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 1 MEI • 20.30

Frank Boeijen

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 4 MEI • 20.30

Sun*sun*sun

Roosbeef
Beigem, kerkje, 02 263 03 43

ZA • 7 MEI • 20.00

De Eendracht verjaart

fanfare-orkest
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZO • 8 MEI • 20.30

Elvis Fever

Radio Modern
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 11 MEI • 20.00

Een sprong in de tijd

Stef Bos
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR • 13 MEI • 20.30

Puur songs

Wannes Cappelle & gast
Jesus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR • 13 MEI • 20.30

Ooit Gewist

Clara en Jelle Cleymans,
Peter Thyssen e.a.
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO • 25 MEI • 20.30

We shall overcome

Wim Opbrouck, Roeland
Vandemoortele, Axl Peleman e.a.
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZA • 21 MEI • 20.30

Stoomboot

Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA • 28 MEI • 20.30

De fanfare van honger en dorst

Lieven Tavernier & United Brass
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

KLASSIEK

DO • 12 MEI • 20.30

Mosa Trio

Shostakovich en Beethoven
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

VR • 13 MEI • 20.30

Ensor strijkkwartet & Jan Caeyers

lezing-concert van Beethoven
Mollem, kerkje, 02 892 24 40

ZA • 28 MEI • 20.30

Pianoduo Marzena & Bernard

Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

MIDZOMERNACHTSDROOM (6,7,13,14/5)

ELVIS FEVER (8/5)

PUUR SONGS (13/5)

ZO • 29 MEI • 15.00

Vocaal Ensemble BachPlus

o.l.v. Bart Naessens
Grimbergen, abdijkerk,
02 263 03 43

JAZZ

DO • 19 MEI • 20.15

Double Bill

David Thomaere Trio
& Fabian Fiorini solo
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Spotlight

MA • 2 MEI • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI • 3 MEI • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Belgica

DI • 3 MEI • 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 8 MEI • 20.00

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA • 30 MEI • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 4 MEI • 20.30

Joy

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI • 10 MEI • 20.30

Problemski Hotel

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI • 10 MEI • 20.30

Keeper

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO • 11 MEI • 20.30

London has fallen

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI • 17 MEI • 20.30

The Revenant

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 17 MEI • 20.30

A Bigger Splash

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 18 MEI • 20.30

A walk in the woods

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DO • 19 MEI • 15.00 EN 20.00

D'Ardennen

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

MA • 23 MEI • 20.30

Achter de wolven

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI • 24 MEI • 20.30

A Perfect Day

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 25 MEI • 20.30

Les Innocentes

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DI • 31 MEI • 20.30

Kollektivet

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VANAF 13 MAA

Nieuwe selectie uit vaste collectie

Drogenbos, FeliXart Museum,
02 377 57 22

5 TOT 8 MEI

Amaryllis

kunsttentoonstelling
Sint-Pieters-Leeuw, kasteel Coloma,
02 371 22 62

TOT 13 MEI

A Tiger cannot change its Stripes (3)

Daniel Buren
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

14 TOT 29 MEI

Art Forum

kunsttentoonstelling
Sint-Pieters-Leeuw, kasteel Coloma,
02 371 22 62

TOT 22 MEI

A visual conversation

Liliane De Koninck &
Linda Coppens
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

TOT 22 MEI

Een Fresco

Daniel Buren
Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 22 MEI

De Tuin van Heden

Meise, Plantentuin,
www.plantentuinmeise.be

TOT 31 MEI

Renate Bagai

schilderijen
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 26 JUN

Divine Decadence

i.s.m. Abattoir Fermé
Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

TOT 21 AUG

Uncensored photographs

Andres Serrano
Brussel, KMSK, 02 508 32 11

TOT 25 SEP

De School van Tervuren: pupillen en epigonen

Tervuren, Hof van Melijn, 02 766 53 55

MA • 9 MEI • 20.30

Meer dan ooit Europa

Herman Van Rompuy
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

DI • 10 MEI • 19.30

Sociaal Europa, progressieve utopie of bittere noodzaak?

Brussel, deBuren, www.deburen.eu

DO • 19 MEI • 19.30

Carnotstraat 17

documentaire en gesprek
Brussel, Muntpunt, 02 278 11 11

ZA • 21 MEI • 16.00

Workshop BBQ

Asse, zaal Bekkerzeel, 02 456 01 60

JOY (4/5)

LES INNOCENTES (25/5)

EEN FRESCO (TOT 22/5)

OP STAP

ZO • 8 MEI • 14.00

Kruidentocht

Hoeilaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

DO • 12 MEI • 14.00

Schonenboomwandeling

Duisburg, parking kerk,
www.ngz.be

VARIA

ZO • 8 MEI • 20.00

Europadag

Aperitiefconcert met Martijn &
Stefaan Blaak
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

MA • 9 MEI • 13.00

Mercurius-overgang

Grimbergen,
Volkssterrenwacht MIRA,
www.mira.be

MA • 9 MEI • 19.30

Feest van de Europese Gemeenschap

gastland: Portugal
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZA • 14 MEI • 11.00

Jam'in Jette

wereldmuziek
Brussel, Jeugdparc,
www.jaminjette.be

RandKrant wordt elke maand nog slechts in de helft van onze regio gratis bus aan bus verdeeld. Wie onze vorige editie (april 2016) heeft gemist, kan die raadplegen op onze website www.randkrant.be. Voor de gemeenten waar deze RandKrant van mei 2016 bus-aan-bus wordt verdeeld: zie colofon op pg.3.

WAAROVER HADDEN WIJ HET IN APRIL?

Wat doen gemeenten voor het klimaat?, filmregisseur Rachida El Garani uit Zaventem over haar heel speciale loopbaan, streetart in de Vlaamse Rand, Zoniënklinken, pictogrammen en duidelijke taal, op verkenning naar Groenendaal, in het spoor van brandweervrouw Ruth Van den Bossche, op zoek naar een

geschikte sport: aquazumba, het borrelende laboratorium van de Kruitfabriek, en het verhaal van de Vietnamese bootvluchteling Cuong Luat Nguyen.

ABONNEMENT

Neem een abonnement en krijg alle edities van RandKrant (9 nrs./jaar - niet in januari, juli en augustus) in de bus. Schrijf 15 euro over als je in de Vlaamse Rand woont, 20 euro als je buiten de regio woont.
Rek.nr. BE 58 0910 2113 1679.

Je vindt RandKrant ook in 120 verdeelpunten. Voor de adressen hiervan: zie www.randkrant.be onder 'over ons'.

UNCENSORED PHOTOGRAPHS (TOT 21/8)

SOCIAAL EUROPA (10/5)

KRUIDENTOCHT (8/5)

Beelden die hard aankomen

De beelden van de New Yorkse kunstenaar Andres Serrano schudden de toeschouwer wakker. Ze zijn esthetisch, ze schokken en provoceren, ze vertellen je precies hoe de wereld in elkaar zit.

TEKST Ines Minten • FOTO Andres Serrano

Noem Andres Serrano geen fotograaf. 'Ik ben een kunstenaar met een foto-toestel', zegt hij. De Koninklijke Musea voor Schone Kunsten in Brussel tonen de grootste overzichtstentoonstelling van zijn werk tot nu toe. 'Europa begrijpt mijn werk', vertelt hij. 'Ik heb al twaalf of dertien museumtentoonstellingen gehad in Europa, waarvan dit de indrukwekkendste is. In mijn eigen land is er nog maar eentje geweest, en dat was meer dan twintig jaar geleden. Europa omarmt mijn werk, Amerika vergeet me.'

PROVOCEREND

Geef de naam van de kunstenaar in op een zoekmachine en de woorden 'provocerend' en 'controversieel' vliegen je om de oren. Die epitheta heeft hij te danken aan werken zoals het

legendarisch geworden *Piss Christ* (1987). Je ziet een kruisbeeld ondergedompeld in een rood-gele substantie. Een mooi beeld. Het is maar door de expliciete titel dat je ook beseft om wat voor vloeistof het precies gaat. Met deze foto vestigde Serrano zijn reputatie als provocatief kunstenaar. Waarom die expliciete titel? Waarom de toeschouwer niet in zijn esthetische bubbel laten? 'Net omdat ik foto's maak, vind ik dat ik precies moet vertellen waar de toeschouwer naar kijkt. Ik bewerk niks. Mijn beelden zijn wat ze zijn. Als ik mijn publiek dus een volledig rood beeld voorzet en het is in realiteit een monochroom van bloed, dan vertel ik dat in de titel. In het geval van *Piss Christ* was het net hetzelfde: het ging om urine, het ging om een Christusbeeld. Het was niet provocatief bedoeld. Het was wat het was.'

ALLES BETER DAN ONVERSCHILLIGHEID

De ene noemde het werk godslasterlijk, de ander plaatste het liever in de lange traditie van christelijk geïnspireerde kunst. De discussies laaiden hoog op. Exemplaren van dit en andere van Serrano's werken kregen in het verleden meer dan eens te maken met vandalisme. Enkele van zulke 'kapotte' werken maken deel uit van de Brusselse tentoonstelling. 'Ik vind dat een sterk statement', zegt

de kunstenaar. 'Het toont aan hoe mijn werk soms opzettelijk verkeerd begrepen wordt. Tegelijk kun je zeggen dat mijn beelden altijd iets losmaken. Je kunt ze op verschillende manieren interpreteren – dat vind ik belangrijk – en natuurlijk vind ik het prettiger als je ze positief interpreteert. Maar uiteindelijk is alles beter dan onverschilligheid.'

TAAL VAN HET HART

'Mijn taal bestaat niet uit woorden, is niet intellectueel. Ze komt uit het hart, uit mijn ziel, mijn geweten.' Hoewel zijn voornaamste bekommernissen esthetisch en artistiek van aard zijn, hoef je geen kunstkenner te zijn om de krachtige verhalen achter zijn beelden te kunnen lezen. Zo fotografeerde hij – zelf een New Yorker met hispanic roots – enkele leden van de Ku Klux Klan. Hij trok naar het dodenhuis en maakte confronterende beelden van personen die een gewelddadige dood waren gestorven. Zijn recentste werk draait om uiteenlopende vormen van foltering. 'Politieke of sociale analyses van de wereld zijn niet mijn eerste prioriteit, maar mijn werk reflecteert wel veel van wat er in die wereld gebeurt. Soms loopt het zelfs voor op zijn tijd.'

MENSELIJKHEID

Erg sprekend in dat opzicht is de gelijktijdige tentoonstelling *Denizens of Brussels*, die staat opgesteld in de straten van Brussel. Daarvoor fotografeerde Serrano de daklozen van onze hoofdstad. 'Dat thema gaat al meer dan 20 jaar mee. Voor mijn toenmalige reeks *Nomads* fotografeerde ik daklozen in de metro, met flash en een achtergrond, waardoor het net leek of de foto's in een studio waren genomen. In 2013 ging ik opnieuw de straat op en kocht ik meer dan 100 van die typische borden waarop daklozen op de een of andere manier om geld vragen. Daarvan heb ik geen foto's gemaakt, maar een installatie: elk bord is een apart verhaal. Vervolgens maakte ik de reeks *Residents of New York* en nu dus *Denizens of Brussels*, waarvoor ik dus telkens de daklozen van de stad fotografeerde. Ik wil die mensen erkennen als volwaardige inwoners van de stad. Ze hebben misschien geen huis, maar ze wonen er wel. We negeren ze meestal, maar ze zijn er. Beide reeksen gaan in se over menselijkheid; altijd een goed onderwerp voor kunst.'

TOT 21 AUG

Uncensored photographs

Andres Serrano

Brussel, KMSK, 02 508 32 11

De invloed van lambiekbier

De geuze en lambiek uit de Zennevallei zijn aan een stevige opmars bezig. De regio kan prat gaan op een erg rijke biercultuur. De expo *Twee eeuwen biercultuur in de Zennevallei* in Alsemberg richt de schijnwerpers op de rijke geschiedenis van het gerstenat in de streek.

TEKST Tina Deneyer • FOTO Filip Claessens

De expo vindt niet toevallig plaats in het bezoekerscentrum De Lambiek in Alsemberg. 'In De Lambiek kan je zien en proeven hoe het bijzondere lambiekbier uit de Zennevallei wordt gemaakt. Een perfecte locatie voor een tentoonstelling over de biercultuur in de regio', vertelt Nicolas Mazeure van de provincie Vlaams-Brabant, die samen met het gemeentebestuur van Beersel en het Heemkundig Genootschap 'van Witthem' de expo organiseert. 'In de expo ontdek je aan de hand van beelden, verhalen en voorwerpen de rol van brouwers en stokers in de voorbije tweehonderd jaar. Stokers- en brouwersfamilies als die van Claes in Lembeek, Hanssens en Winderickx in Dworp, hebben hun stempel gedrukt op het maatschappelijk weefsel in de Zennevallei. Het ondernemerschap, de politiek en het socio-cultureel leven waren eind 19e eeuw nauw met mekaar verweven. Een aantal stokers uit de Zennevallei combineerden moeiteloos de burgemeesterssjerp en het voorzitterschap van fanfares en toneelverenigingen. Cafés en herbergen hadden toen een duidelijke politieke kleur.'

DE BRABANTSE FAUVISTEN

'Dat de brouwers en stokers uit de Zennevallei een cruciale rol hebben gespeeld in de geschiedenis van de regio staat buiten kijf', zegt Mazeure. 'De Beerselse brouwer Frans

Van Haelen bijvoorbeeld was aan het begin van de 20e eeuw een van de drijvende krachten achter de restauratie van het kasteel van Beersel. Maar zijn mecenaat ging nog een stuk verder. Rond 1900 wist hij een groep kunstenaars rond zich te verzamelen die men later de Brabantse fauvisten ging noemen. Het was een bont allegaartje artiesten onder wie Louis Thévenet en Edgard Tytgat. Brouwer Van Haelen steunde hen financieel en kocht hun werken. Na de dood van de brouwer in 1939 doofde de groep van de Brabantse fauvisten definitief uit.'

MIJOLCLUB

'Tijdens de belle époque was het bon ton om samen specifieke biersoorten te drinken. Dat gebeurde vooral in Brusselse cafés. In 1912 richtte schrijver Herman Teirlinck de befaamde Mijolclub op, een genootschap van literaire figuren uit het Brusselse, onder wie Ernest Claes, August Vermeylen, Gerard Walschap en Maurice Roelandts. Hun doel was in de eerste plaats de Nederlandse taal en cultuur te promoten, maar ze koppelden het nuttige aan het aangename en lieten hun bijeenkomsten steevast gepaard gaan met de consumptie van aardig wat flessen geuze. De naam Mijolclub verwijst naar de mijolbak: een populair spel op café waarbij je koperen stuivers in een gleuf op een bak moet werpen. Mijol is het Brabantse dialectwoord voor het vrouwelijke

geslachtsorgaan... Teirlincks Mijolclub kwam eerst samen in Brusselse cafés, maar in 1935 verhuist Teirlinck naar Beersel en vanaf dan vinden de beruchte bijeenkomsten plaats in het café De Drie Fonteinen.'

PLATTEKAAS EN GEUZE

'Begin 20e eeuw groeiden cafés uit tot sociale en culturele epicentra van wijken en dorpen. Heel wat verenigingen vonden er onderdak en dat was voor de uitbaters een ideale vorm van klantenbinding. Een herberg stond ook gelijk aan een politieke kleur. Zo had je socialistische en katholieke cafés. Na de Eerste Wereldoorlog wordt de Zennevallei populair bij dagjestoeristen. Brusselaars trekken in het weekend naar de streek om er lange wandelingen te maken. Achteraf volgt de obligate boterham met plattekaas en een lokaal biertje. Die twee kan je trouwens ook nu nog altijd perfect combineren met een bezoekje aan onze expo.'

i De expo *Twee eeuwen biercultuur in de Zennevallei* loopt tot 21 mei in het bezoekerscentrum De Lambiek, Gemeenveldstraat in Alsemberg (Beersel). Je kan de tentoonstelling bezoeken van dinsdag tot donderdag tussen 10.30 en 16.30 uur, en op vrijdag en zaterdag tussen 11 en 18 uur. Zie ook www.vlaamsbrabant.be

De vallei van de Woluwe
De metamorfose
 is ingezet

De Woluwerivier is zuiverder in het Brussels Gewest dan in Vlaanderen. Dat is straffe koffie, want redelijk uitzonderlijk. De komende jaren zullen we wat van onze achterstand afknabbelen, al zal het nog lang duren vooraleer we het hoofdstedelijk gewest zullen evenaren inzake *propreteit* van de Woluwe.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) heeft een paar jaar geleden een herstelplan opgemaakt. Dat bestaat uit enkele tientallen deelprojecten die mondjesmaat en op lange termijn gerealiseerd zullen worden. Hoe dat zo in zijn werk gaat, kun je nu al gaan bekijken in Wezembeek, een deel van Wezembeek-Oppem.

VUILBEEK WORDT PROPER

Op dit ogenblik is het deel van de vallei van de Vuilbeek, een zijbeek van de Woluwe, tussen het tramstation aan de Beekstraat en het rondpunt met de Lange Eikstraat, helemaal heraangelegd over een lengte van ettelijke honderden meter. Op termijn volgt het deel tussen de Lange Eikstraat en de Tramlaan, dat er nu nog wat verkommerd en ongestructureerd uitziet. Je kan het volledige traject bewandelen, wat een mooie inkijk geeft in oud en nieuw.

De vallei grenst, vanaf het pittoreske dorpje Wezembeek tot de Tramlaan in Zaventem, aan het immense maar afgesloten kasteeldomein van de familie de Burbure. Het is een schitterend wandeltraject met veel reliëf en mooie natuurelementen. Aan de overkant van de vallei ligt het voormalige Dexiadomein dat op termijn een prominente rol zal spelen in de recreatieve ontwikkeling van deze al bij al toch uitgestrekte zone. In de buurt daarvan loopt de sterk vervuilde Kapelanebeek waar binnenkort wat voorlopig inrichtingswerk gebeurt, maar waarvan de echte sanering nog niet op de effectieve planning staat. Dat zou anders wel mogen, want nu ligt ze erbij als een open riool. En dat in het midden van zo'n mooie wandelzone in het grensgebied met Kraainem.

SINT-PIETERSPLEIN ROME... EUH, NEE WEZEMBEEK

Het loont de moeite even halt te houden op het dorpsplein van Wezembeek, waar je zowel de Molenweg als de Kapelaneweg kunt nemen om de Vuilbeekvallei te volgen. Het gaat om een eeuwenoude en geschiedenisrijke locatie, met de centraal gelegen kerk die oorspronkelijk een kapel was en in de 13e eeuw werd omgebouwd. Ze kreeg het zwaar te verduren in de Geuzentijd, maar in opdracht van Albrecht en Isabella werd ze volledig hersteld. Het gaat uiteindelijk om een van de merkwaardigste kerken van Brabant, met bezienswaardigheden als een

onlangs gerestaureerd en beschermd orgel uit 1793, twee laat barokke biechtstoelen uit de Priorij van Groenendaal, enzovoort.

Het eigenlijke Sint-Pietersplein is beschermd als dorpsgezicht, met huizen die dateren uit de 17e en 18e eeuw, waarvan sommige nog zijn gebouwd met de typische Spaanse steen. In de gevel van het voormalige kosterhuis prijkt het jaartal 1741. Van de nog niet zo lang geleden aanwezige dorpsherbergen, drie stuks, blijft intussen niet veel over. Het is een wat doodse plek, die met het oude kerkhof aan de kerkmuren en de karakteristieke situering van de huizen en straten veel geschiedenis ademt.

ZEER GEVARIEERD

Het algemeen wandelplaatje oogt divers. In het nieuwe aangelegde traject vind je een wandelpad, gecombineerd met leuke moeraszones en plekjes waar scholen aan wateronderzoek kunnen doen. Er is bovendien gedacht aan een zintuigenparkoers, dat echter wat povertjes uitvalt.

De waterdiepte van de beek varieert sterk over het volledige vernieuwde traject, wat telkens zorgt voor een andere natuurdynamiek met verschillende planten- en diersoorten die samen een bonte leefwereld maken. Het groot bijenhotel is al flink bewoond; dat zal in de toekomst alleen maar vermeederen.

Het gemeenschapscentrum de Kam ligt vlakbij, op termijn wordt de vernieuwde Vuilbeekvallei tot daar doorgetrokken. Dan zal je aaneensluitend vanaf het gemeenschapscentrum tot aan de Tramlaan kunnen wandelen en van daaruit zelfs kunnen doorsteken naar de groene zones van Tervuren.

Het mag duidelijk zijn dat niet alleen de Woluwerivier een grondige herinrichting krijgt, maar ook heel wat zijlopen. Dat is de logica zelf, omdat veel watervervuiling van daar aangevoerd wordt. Dat is goed te zien aan de monding van de Vuilbeek in de Woluwe, ter hoogte van het Hof ter Musschen op Brussels grondgebied. Het is een van de mooiste plekjes van het Brussels Gewest, dat op termijn alleen maar mooier en zuiverder zal worden.

N 50°49'30.71"
E 4°31'3.95"

Het Afrikamuseum in Tervuren, dat is een plek waar Walter Zinzen uren kan vertoeven. Als het van hem afhangt, mogen de renovatiewerken morgen achter de rug zijn zodat hij er opnieuw Afrika kan opsnuiven.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Walter Zinzen heeft iets met Afrika. Dat blijkt meteen uit de vele Afrikaanse beeldjes die zijn interieur sieren, maar nog meer uit de passie waarmee hij over dit continent vertelt. Geen wonder dat het Afrikamuseum één van zijn favoriete plekken is. 'De keren dat ik met of zonder kleinkinderen een bezoek aan het museum bracht, kan ik niet meer tellen. Er valt ook zoveel te zien. Dat werd nog maar eens duidelijk toen je een tijdje geleden de kelders kon bezoeken. De schatten die je daar aantrof: één groot feest voor een Afrikaliefhebber.'

MEER DAN EEN MUSEUM

Het museum is niet alleen een plek waar je een indrukwekkende collectie maskers en andere kunstobjecten aantreft, het is ook een plaats die je doet stilstaan bij onze koloniale geschiedenis. 'Laten we niet vergeten dat het indrukwekkende gebouw er kwam als een lofzang op het koloniaal bewind van Leopold II. Het dateert uit een tijd dat Congo het privébezit van de Belgische koning was en we er niet voor terugdeinsden om een groep Congolezen naar België over te brengen zodat ze tijdens de wereldtentoonstelling van 1897 in 'negerdorpen' aan de Belgische

bevolking getoond konden worden. Een aantal van hen kwam bij gebrek aan aangepaste kledij om van de kou. Vandaag liggen zeven van hen begraven aan een kerk in Tervuren. Een gedenkplaat waarin hun zeven kleurrijke, Afrikaanse namen gegraveerd zijn, vertelt je meteen dat zich in Tervuren een stuk van onze koloniale geschiedenis afspeelde.'

UIT LIEFDE VOOR AFRIKA

Het Afrikamuseum doet meer dan de sfeer van vervlogen tijden oproepen. Het beschikt ook over een wetenschappelijk instituut waar onderzoekers allerlei tropische planten en diersoorten bestuderen. 'Het wetenschappelijk werk rond landbouw, tropische flora en fauna dat we ten dienste van Afrika kunnen stellen, vind ik zeer waardevol. Op die manier kunnen we iets teruggeven aan het Afrikaanse continent.' De liefde voor Afrika is voor Zinzen duidelijk meer dan een bevinging. Wat maakt dat deze ex-journalist voor Afrika valt? Is het de prachtige, ongegrepte natuur die we hier in de Rand grotendeels kwijtgespeeld zijn? 'Het zijn de mensen. Hun creativiteit en inventiviteit fascineren me. Ze leven vaak in uiterst moeilijke omstandigheden. Toch belet het hen niet om je met hartelijkheid en vriendelijkheid te benaderen en het weinige dat ze hebben met je te delen. Ook hun respect voor de ouderen is iets waar ik met bewondering naar kijk. Bejaarde mensen stoppen ze niet weg in woonzorgcentra. Zij blijven deel uitmaken van de gemeenschap en worden geraadpleegd voor de wijsheid die zij met de jaren kregen. Iets anders waar ik met veel bewondering naar kijk, zijn de beeldjes die ze maken. Die zijn niet alleen mooi, er schuilt ook een prachtig verhaal achter. Zeg maar, een diepere spirituele dimensie. Hun samenleving mag dan misschien in onze termen een eenvoudige samenleving heten, wij in het moderne westen kunnen er nog wat van leren.'

Met dank aan Luc De Vogelaere voor de geschiedkundige informatie over de dorpskern van Wezembeek.

'Een fiets van 100 euro is niet veilig, het is brol.'

10 | In het spoor van Johan Pere

Een fiets

'Er zijn mensen die via het internet aan een lage prijs een nieuwe fiets kopen. Omdat ze die niet zelf kunnen monteren, komen ze langs en vragen sans gêne of ik dat wil doen. Dan antwoord ik: neemt u ook een steak mee op restaurant?'

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Johan Peremans van JP Bikes uit Ruisbroek neemt geen blad voor de mond. Na 18 jaar weet hij letterlijk en figuurlijk wat er te koop is op de markt. 'Ik weet dat een fiets van 100 euro niet veilig kan zijn. Het is brol.'

Heb je meer werk nu de winter voorbij is?

'Vanaf de eerste zon moet ik dikwijls tot 's avonds werken. Omdat ik overdag te weinig tijd heb, kom ik 's avonds terug naar de winkel en werk vaak van 22 uur tot 1 uur om fietsen te monteren. De zon zorgt er ook voor dat alle wielertoeristen erop uit trekken. Als ze eens een defect hebben of vallen, willen ze de volgende dag terug de baan op met een herstelde fiets.'

Je hebt 18 jaar deze fietsenwinkel. Vergelijk eens tussen vroeger en nu, wat is er veranderd?

'Ik begin met het slechte nieuws. Er zijn twee negatieve evoluties: internetverkoop en groot-

MIDDENIN

Roofvogels = pechvogels

Je moet maar tegenslag hebben in het leven. Eerst word je gedurende honderden jaren vervolgd om in 1973 gratie te krijgen van toenmalig minister van Landbouw Leo Tindemans. Vanaf dan zag het leven er ineens helemaal anders uit, want alle roofvogels kregen toen onvoorwaardelijke bescherming. Vanaf dan liepen de aantallen van de meeste roofvogelsoorten stilaan weer op. Vandaag doen buizerd, havik, sperwer,

slechtvalk en verschillende uilensoorten het weer wat beter tot goed in vergelijking met pakweg vijftig jaar geleden.

Volgens sommigen gaat het er té goed mee, want blijkt dat er een sector is die stilaan begint te pleiten om het aantal roofvogels te verminderen, lees: te bejagen.

Wat is het probleem? De duivenmelkers lijden steeds meer schade omdat roofvogels steeds meer hun (dure) prijsduiven uit de

lucht plukken. Er zijn voorbeelden van slechtvalken die duiven pakken die al gauw een paar tienduizend euro waard zijn.

Het cynische van het verhaal is dat die valken door heel wat steden juist worden verwelkomd omdat ze de te goedgevulde gelederen van de stadsduiven wat uitdunnen. Blijkt nu dat die slechtvalken geen onderscheid maken tussen armtierige stadsduiven, die vliegende ratten weet je wel, en

is geen speelgoed

warenhuizen. Er zijn een paar grote internet-verkopers in Nederland en vooral Engeland. Ze schaden mij omdat ze onder de marktprijs verkopen. Mijn troef is de dienst na verkoop en de garantie die ik aan de klant kan geven. Onlangs kwam iemand langs met een gebroken fietskader. Hij had de merkwaarborg ingeroepen bij de Belgische invoerder. Die weigerde tussen te komen omdat hij enkel de Belgische import vertegenwoordigt, niet wat in het buitenland is aangekocht. Daar schrikken mensen van. Ze staan er niet bij stil als ze via het internet een fiets kopen. Grootwarenhuizen verkopen tegenwoordig ook veel fietsen. Enkelen hebben kwaliteitsnormen, de meerderheid niet. Ik moet een diploma voorleggen van fietsherstel en een attest van bedrijfsbeheer. Zij niet. De merken die ik verkoop voldoen aan een Europese veiligheidsnorm, die in een grootwarenhuis blijkbaar niet. Sommigen zeggen dat dit wettelijk kan omdat ze fietsen als speelgoed verkopen. Waar of niet, ik weet dat een fiets van 50 of 100 euro niet veilig kan zijn. Het is brol dat ik niet zou durven te verkopen. Omdat een grootwarenhuis meestal geen hersteldienst heeft, komen hun kopers bij mij terecht. Als ze interesse hebben, laat ik hen eens rondrijden met één van mijn fietsen. Zo voelen ze wat het is om met een échte fiets te rijden.

'De elektrische fiets is een goede evolutie. Bij mij is de grootste verkoopcategorie de stadsfietsen voor dames en heren in de prijsklasse tussen 2.000 en 2.500 euro. Mensen zijn de files beu en rijden er mee naar hun werk. Ook de elektrische plooi-fiets doet het goed. Gepensioneerden nemen hem

mee in de auto, op uitstap naar de zee of de Ardennen.'

De telefoon gaat. Peremans luistert met gefronste wenkbrauwen. Plots barst hij uit in een schaterlach. Een vriend vervormde zijn stem en zei: 'Ik heb een fiets gekocht bij warenhuisketen X en ik heb water in mijn kader, wat moet ik nu doen?'

'Wat er nog is veranderd: jaren lang betaalde ik advertenties van 3.000 euro per jaar aan krantenreclame en telefoongidsen. Dankzij het internet vinden klanten nu mijn site en mijn adres. Google contacteerde mij ook om een 360 graden overzicht te maken van mijn winkel. Niet nodig. Reclame in *gazettes* evenmin. De beste reclame is mond-tot-mond. Sinds ik begon, is de fiets erg verbeterd en vooral een stuk veiliger geworden. Versnellingen en remkracht zijn beter. De keerzijde is dat je als leek niet meer zo veel aan je fiets kan sleutelen. Zelfs wij moeten bijscholingen volgen. Daarenboven heeft elk merk ander gereedschap. Je moet het aankopen of je kan niet meer herstellen.'

Wat is jouw doelgroep?

'Iedereen is welkom. Ik heb kinderfietsen, klas-sieke koersfietsen, stadsfietsen voor dames en heren, mountainbikes en ook het duurdere gamma. Een klant is een klant of hij nu 10 of 100 euro betaalt. Voor elk wat wils, is mijn leuze. Een goed contact met de klanten vind ik belangrijk. Toch zijn er die overdrijven. Ze komen met een binnenband van de *humhum* (lacht hard) – nee ik wil geen namen noemen – en vragen om die te plaatsen. Daarmee kunnen ze misschien enkele euro's besparen. *Salut*, maar dat doe ik niet.'

Welke talen spreken jouw klanten?

'Ongeveer 60% spreekt Nederlands. Ze komen vaak uit Sint-Pieters-Leeuw en Vlezenbeek en omstreken. 5 tot 10% spreekt Engels en de rest spreekt Frans. Daar heb ik geen probleem mee. Ik heb anderstalige klanten die met mij hun Nederlands oefenen. Heel goed vind ik dat. Maar het onderwerp taal is wat delicaat. Ik krijg soms opmerkingen omdat ik iedereen begroet met *bonjour*, goeieindag. Sommige klanten willen dat ik de volgorde omkeer.' (lacht)

EN A BIKE IS NOT A PLAYTHING

'Some people manage to buy a brand-new bike over the Internet for a bargain price. As they are incapable of setting up it themselves, they are not at all embarrassed to come and ask me to do it for them. My answer is would you dare to take a steak along with you to a restaurant?' A bicycle repairer with JP Bikes in Ruisbroek, Johan Peremans does not mince his words. After 18 years he is literally and figuratively aware of what is for sale on the market. 'I know that a €100-bike is unsafe. It's rubbish.' The bicycles he sells are all compliant with European safety standards. 'I offer an after-sales service, I need a bicycle repairer qualification and a business management certificate but not a supermarket.' Bicycles have improved a great deal since Peremans started in the business. 'First and foremost, they have become much safer.'

die stevig gekoesterde kampioenen die geld in het laatje brengen.

En zo is het altijd wat. Soorten die hun kop iets te ver boven het maaiveld steken, riskeren dat hij eraf gaat. Of het dan gaat over kraaien, spreeuwen, Japanse duizendknoop, parelverderkruid, everzwijnen, steenmarters of de Chinese wolhandkrab, allemaal hebben ze invasieve trekjes volgens de mensen in hun buurt, en vinden we dat we moeten ingrijpen.

Het blijft een dilemma of een doortastend optreden inderdaad aangewezen is. Dat we ons daarbij meer laten leiden door gevoelens

dan door wetenschappelijk onderbouwde informatie is duidelijk. Toch lijkt die laatste piste in de toekomst de enige redelijke oplossing te zijn voor de soorten die ter discussie staan. Anders gaan nog veel soorten problemen krijgen omdat er zich altijd wel mensen zullen roeren die vinden dat er te veel van zijn. En dan komen we ongetwijfeld terecht in uitzichtloze toestanden, waar niets of niemand mee gebaat is. Op hoop van zege van het gezond verstand.

TEKST Herman Dierickx

3 | Sport voor onsportievelingen: Afrikaanse dans

‘Alle spieren los op livemuziek’

Er moet toch één vorm van beweging bestaan die je ligt?!’ riep een wanhopige kennis me ooit toe, nadat ik elke sport die hij suggereerde genadeloos had afgekeurd. Ik ging het bij mezelf na. Dansen, ja. Dat heb ik altijd graag gedaan. Vooral op feestjes.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Catherine Dierckens verwelkomt in haar les Afrikaanse dans in Dilbeek zowel deelnemers die al jaren met de discipline vertrouwd zijn als nieuwelingen. ‘Iedereen danst op zijn eigen niveau: een gevorderde danser is doorgaans uitbundiger, een beginner doet het wat kalmer aan, maar ervaring in het genre – het grootste voordeel van Afrikaanse dans vindt, antwoordt ze zonder aarzeling: ‘De energie die je ervan krijgt! En natuurlijk de livemuziek. Wat die oproept, kan een cd’tje nooit evenaren.’ Na afloop van de les kan ik het alleen maar beamen. Ik heb nog meer dan bij de vorige sporten gevoeld welke spiergroepen er nu toch echt wat vast beginnen te zitten in mijn lijf en ik heb ze stuk voor stuk weer losgegooid. Het aanmoedigende ritme van de livepercussie is een ontegensprekelijke troef. Je hoort de muziek niet alleen, je ziet de muzikanten ook constant aan het werk. Zij spelen, jij reageert. Jij danst, zij vatten de energie van de zaal en pikken daar dan weer op in. Onbetaalbaar.

O NEE, DEO!

We beginnen met een opwarming. ‘Klaar?’, roept percussionist Geert Van Impe. Daar gaan we. Armen, benen, heupen, schouders: stuk voor stuk worden ze wakker op het ritme van de muziek. Rustige en heftigere bewegingen wisselen elkaar af. Wat buikspieroefeningen horen er ook bij: ‘Op vraag van de dansers’, zegt Dierckens.

Stilaan komt er meer en meer dans en meer en meer Afrika in. We dansen in een kring, we bewegen in rijen door de zaal, we wiegen, draaien, schudden, hoppen en springen. En altijd is er die heerlijke, opzweepende percussie. Vanaf minuut één heb ik het gevoel dat ik aan het dansen ben. Niet zomaar een beetje, nee echt. Armen en benen vliegen door de lucht. Er blijft geen spier werkloos en ik ben tot het uiterste geconcentreerd op wat ik doe. Er is maar één gedachte die me heel even afleidt: ‘Deo! Ik had deo moeten meebrengen!’ Ik zweet als in een nietsontziende aerobicsklas, maar ik amuseer me alsof ik op een feestje was.

RITME EN ENERGIE

‘Hoewel ik zelf in Congo ben opgegroeid, zijn mijn lessen vooral beïnvloed door de West-Afrikaanse dans’, legt Dierckens uit. ‘Die bewegingen en muziek liggen me het best.’ Als ik haar vraag wat zij – met haar meer dan 20 jaar ervaring in het genre – het grootste voordeel van Afrikaanse dans vindt, antwoordt ze zonder aarzeling: ‘De energie die je ervan krijgt! En natuurlijk de livemuziek. Wat die oproept, kan een cd’tje nooit evenaren.’ Na afloop van de les kan ik het alleen maar beamen. Ik heb nog meer dan bij de vorige sporten gevoeld welke spiergroepen er nu toch echt wat vast beginnen te zitten in mijn lijf en ik heb ze stuk voor stuk weer losgegooid. Het aanmoedigende ritme van de livepercussie is een ontegensprekelijke troef. Je hoort de muziek niet alleen, je ziet de muzikanten ook constant aan het werk. Zij spelen, jij reageert. Jij danst, zij vatten de energie van de zaal en pikken daar dan weer op in. Onbetaalbaar.

DE BESTE REMEDIE

We gaan voort met een choreografie waarop de dansers al een tijdje oefenen en waar ze telkens nieuwe bewegingen aan vast breien. ‘Hèhè!’, roept iemand. ‘We kunnen niet meer, hoor!’ Maar aan de inzet is dat niet te merken. De goesting om te dansen zindert onveranderlijk door de zaal.

Het slot van de les bestaat uit een stevige stretching. ‘De beste remedie tegen spierpijn’, verzekert Dierckens me. In september begint een nieuwe jaarreeks, georganiseerd door CC Westrand. ‘Jammer’, denk ik, ‘dat er altijd zoveel file staat tussen mijn woonplaats en Dilbeek.’ Aan deze sport zou ik gerust kunnen wennen.

www.westrand.be

TIP VAN DE EXPERT

KIES IETS WAT JE LEUK VINDT

Bewegen mag geen straf zijn. Kies daarom geen beweegvorm waar je echt niet van houdt, want die geef je toch op na een tijd. Jouw beweegactiviteit moet bij jou en je lichaam passen. Heb je bijvoorbeeld last van overgewicht en wil je er iets aan doen? Kies dan niet meteen voor lopen als dat te zwaar voor je is, maar begin laagdrempelig, bijvoorbeeld met wandelen.

 An Bogaerts, PortaAL (Poort naar een Actieve Levensstijl), KU Leuven.

Ijsjes

En dat noemen ze werken, denk ik bij mezelf. Ik zit op de eerste mooie lentedag op een terras in de zon met een Dame Blanche. Of zoals ze in Beersel zeggen een Witte Mama. Voor me zit mijn dochter met een coupe met aardbeien. We zijn aan het keuvelen.

Het leven is mooi.

TEKST Karla Goetvinck

Ze heeft de chiro gebroost. Want Patcha Mama is enkel 's zondagsnamiddags open en ze ging graag mee op prospectie. Naar Veerle Samyn, die in Huizingen al drieëntwintig jaar hoeve-ijs maakt, enkel met natuurlijke producten. In 2008 startte ze met Patcha Mama, een ijssalon met de naam van de Peruviaanse Moeder Aarde, de belangrijkste god voor de inheemse bevolking van de Andes. Veerle en haar man hadden namelijk een biologische boerderij en de melk voor het ijs kwam van hun eigen koeien. Ondertussen ging Veerle opnieuw studeren, stapte ze in het onderwijs en doet ze enkel nog aan akkerbouw in bijberoep. De melk komt nu van een bevriende boer.

Op de kaart vandaag zes smaken roomijs en citroensorbet. Terwijl ik mijn babbel doe met Veerle, trekt mijn dochter naar achteren. Want dit is een ijsboerderij en de boerderij is minstens zo'n kinderlokker als het ijs. Ze komt terug met verhalen over kuikentjes, lammetjes en een springkasteel. We kopen nog wat extra ijs om thuis verder te genieten.

OP EEN MOOIE ZOMERDAG

Juni, enkele jaren geleden. Tijdens de jaarlijkse personeelsdag bezoeken we de tentoonstelling van schilder Sam Dillemans in het Kasteel van Gaasbeek. Lunchen doen we op de binnenkoer van een boerderij vlakbij. De picknick smaakt ons beter dan de ongetwijfeld duurere etentjes van de voorgaande jaren. Een informele sfeer en eerlijk, natuurlijk voedsel, voornamelijk op basis

van wat dit melkvee- en akkerbouwbedrijf zelf voortbrengt. Meer moet dat niet zijn.

Terwijl collega's zich wagen aan een partijtje boerenklomp-golf tussen de koeien, kan ik het niet laten om het ijsassortiment van de hoevewinkel uit te proberen. Het is moeilijk kiezen tussen de twintig soorten schepijs, en dus ga ik enkele weken later, na de zaterdagse boerenmarkt, terug met de kinderen om de oefening over te doen. Checken en dubbelchecken, de journalistieke plichten: soms is het moeilijk, maar soms ook heel plezant!

Ijssalons op de boerderij

- **Patcha Mama**
Watermolenstraat in Huizingen, www.patchamama.be
van Pasen tot september
ook verjaardagsfeestjes, vakantiecampen,...
- **Waterhof**
Donkerstraat 8 in Gaasbeek, www.waterhofgaasbeek.be
van Pasen tot oktober uitgebreidere openingsuren
ook hoevewinkel, boerenklomp-golf,...
- **Hof ter Vaeren**
Wolfshaegen 5 in Huldenberg
van maart tot oktober
ook geleide boerderijbezoeken
- **Smulhoeve**
Cathemlindeweg 160 in Liedekerke, www.smulhoeve.be
van maart tot oktober

Ijssalon met hoeve-ijs

- **Hof te Bogaerde**
Hoesnaek 38 in Pepingen, www.bogaerde.be

Hoewewinkels met ijs

- **Hoefe Van Der Meersch**
Pastinakenstraat 49 in Asse, 0477 45 71 07
- **Wambeeckhoeve**
Massestraat 50 in Wambeeck, <http://wambeeckhoeve.weebly.com>
- **De Baerdemaeker**
Bettestraat 12 in Gooik, 054 33 51 92

START MET SPORTEN

De cijfers liegen niet: de Belg sport te weinig. Zonde, want sporten verlengt en verblijdt je leven, je krijgt meer energie, minder overgewicht, meer goede en minder slechte stoffen in je bloed. Kortom, je krijgt een prettiger leven en wordt een prettiger persoon. Waarom trekken die feiten zoveel mensen toch niet over de streep? Hoeveel fitnessabonnementen liggen er onder het stof? Hoeveel paar sportschoenen blijven eeuwig nieuw? Onze journaliste test uit: hoe vindt een zelfverklaard hopeloos geval toch een geschikte sport? Derde poging: Afrikaanse dans.

Deel 2

Wat doen randgemeenten voor het klimaat?

In de vorige editie van RandKrant bekeken we van naderbij hoe Beersel, Meise, Sint-Genesius-Rode en Tervuren de doelstelling van 20% minder CO₂-uitstoot tegen 2020 willen realiseren. Deze keer gaan we dieper in op vier andere gemeenten.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

In het zogenaamde Burgemeestersconvenant, die ze medio 2014 ondertekenden, engageerden de gemeenten zich om hun CO₂-uitstoot tegen 2020 met 20% te verminderen in vergelijking met 2011. Met uitzondering van Linkebeek ondertekenden alle randgemeenten deze overeenkomst. Zestien werkten al een klimaatactieplan uit, waarmee ze aangeven hoe zij deze doelstelling willen bereiken. De provincie stelde financiële en logistieke steun ter beschikking om deze plannen op te stellen. Zo werd een modelplan aangeboden en subsidies voor milieuvriendelijke maatregelen.

ASSE PLANT NOG ACHT WINDTURBINES

Het meest opvallende in het klimaatactieplan van Asse is het voornemen om tegen 2020 naast de vier windturbines op het industrieterrein van Mollem nog vier extra te plaatsen. Tegen 2030 zullen er nog eens vier bijkomen. De twaalf turbines zullen samen meer dan 60.000 MWh produceren, goed voor de stroomvoorziening van circa 20.000 huishoudens. Asse koestert nog meer plannen op vlak van hernieuwbare energie. Zo wordt de plaatsing van zonnepanelen en zonneboi-

lers gesteund. Men hoopt ook het vermogen aan fotovoltaïsche energie te verdubbelen tot 12.000 MWh. Asse onderzoekt de mogelijkheden van WKK's (warmtekrachtkoppeling) bij bedrijven en in publieke infrastructuur zoals zwembaden. De gemeente denkt ook aan een vergistingsinstallatie met bermmaaisel en start een proefproject rond verwarming met houtsnippers in de werkliedenloods. Samen met Ecopower worden de mogelijkheden van energie uit waterkracht onderzocht bij watermolens zoals de Campomolen en Ichelgemmolens.

De gemeente wil het goede voorbeeld geven met energiebesparende maatregelen in de eigen gebouwen. Nieuwe gemeentelijke gebouwen zullen 'bijna energieneutraal' gebouwd worden. De gemeente wil particulieren aanzetten tot rationeel energiegebruik. Voor bedrijven wordt een jaarlijkse 'award' in het vooruitzicht gesteld voor wie het meest energiebewust onderneemt. Inzake mobiliteit wordt een vermindering van het aantal auto-kilometers nagestreefd door infrastructuurwijzigingen en initiatieven om 'de automentaliteit te veranderen'. Er wordt bijkomend geïnvesteerd in veilige fietsverbindingen, trage

voetwegen worden geherwaardeerd, het auto-delen gepromoot, met woonerven, speel- en leefstraten geëxperimenteerd. Asse wil tot slot door gerichte aankopen haar 'robuuste natuur- en boskernen' uitbreiden.

OVERIJSE DOOFT DE OPENBARE VERLICHTING

Tegen 2020 21.210 ton CO₂ minder uitstoten, wil Overijse realiseren bij de huishoudens (11.550 ton), hernieuwbare energie (4.935 ton), mobiliteit (4.200 ton) en in de eigen gemeentelijke werking (525 ton). Het belangrijkste element waar de gemeente wil op ingrijpen, zijn de gebouwen, de installaties en voorzieningen. Zij zijn immers verantwoordelijk voor liefst 60% van de uitstoot. Het streefdoel is tegen 2020 de CO₂-uitstoot van gebouwen met 20% te verminderen (ook in gemeentelijke gebouwen) en 20% van nieuwbouwwoningen passief of bijna energieneutraal te bouwen. Om particulieren hiervoor te sensibiliseren, zal in het milieusubsidieregulement meer gefocust worden op CO₂-reductie. Men onderzoekt ook de invoering van subsidies per wijk voor groepsaankopen. Opvallend is voorts het streefdoel om het energieverbruik van de openbare verlichting met 75% te ver-

DILBEEK WIL 15% MEER BOMEN

In haar klimaatactieplan engageert Dilbeek zich om tegen 2020 de CO₂-uitstoot met minstens 20% te verminderen ten opzichte van 282.033 ton in 2011. Men kijkt zelfs al verder. Tegen 2040 beoogt de gemeente een reductie van 50% om tegen 2060 klimaatneutraal te zijn. Om het goede voorbeeld te geven streeft men ernaar de eigen gemeentelijke gebouwen tegen 2020 36% energiezuiniger te maken onder meer door een duurzame meerjarenplanning voor elk pand. De CO₂-uitstoot van de openbare verlichting moet met 10% naar omlaag door het aantal branduren te verminderen en door meer energie-efficiëntie. Dilbeek wil ook de woningen van huishoudens 30% energiezuiniger, de panden van bedrijven en instellingen 21% door een thermografische luchtscan, duurzame wijkprojecten en parkmanagement, groepsaankopen.

‘Energie besparen, vergt een sliert aan maatregelen.’

Een CO₂-reductie van 14% in het particulier vervoer wil men bereiken door onder meer een ‘modal shift’ van personenwagen naar fiets, te voet of openbaar vervoer en het stimuleren van het gebruik van alternatieve brandstoffen in voertuigen. Bedrijven zullen gestimuleerd worden om initiatieven te nemen inzake duurzaam transport. De gemeente zal in haar eigen administratie het goede voorbeeld geven op vlak van verduurzaming van woonwerkverkeer en dienstverplaatsingen. Op vlak van hernieuwbare energie plaatst Dilbeek zonnepanelen op de nog beschikbare daken van de eigen gebouwen, wordt een biomeiler (hierbij wordt warmte onttrokken aan een composthoop) gepland en een waterkrachtproject aan een watermolen. Dilbeek onderzoekt het benutten van biomassa uit afvalstromen en bermmaaisel en het plaatsen van windmolens. In de periode 2011-2020 wil men 22% van de huishoudens overtuigen om zonnepanelen te installeren. Tegen 2020 wil men ook 15% meer bomen aanplanten, waarvan 85% van de nieuw aangeplante bomen vanaf 2016 inheems is.

VILVOORDE LAAT AMBTENAREN THUIS WERKEN

Vilvoorde wil met 36 maatregelen de CO₂-uitstoot in de periode 2011-2020 met 22,5% verminderen. Wat de stadsgebouwen betreft, wordt een reductie met 20% nagestreefd onder meer door doorgedreven energiezuinige renovaties en vermindering van de kamertemperatuur. Om de emissies van de eigen wagens met 20% te verminderen, wordt gekozen voor milieuvriendelijker voertuigen

en een efficiëntere inzet. Ambtenaren zullen een dag per week thuis kunnen werken. Door onder meer gebruik te maken van intelligente verlichting met bewegingsdetectie wil men het energieverbruik van de openbare verlichting met 50% verminderen. Vilvoorde wil een charter afsluiten met bedrijven over de beperking van de emissies van hun wagenpark. Men wil het goederenvervoer naar handelaars groeperen en een autoluwe zone in de kernstad realiseren. Om tegen 2020 5% van de autokilometers te vervangen door verplaatsingen met de fiets of te voet, plant men bijkomende fietsvoorzieningen, het ontmoedigen van doorgaand gemotoriseerd verkeer en een aangepast parkeerbeleid.

Wat huishoudens betreft, wil Vilvoorde tegen 2020 6.000 eigenaars van woningen aanzetten om hun dak te isoleren, 3.000 om hun muren te isoleren. Daarnaast wordt een testproject gestart om woningen in hun geheel te renoveren evenals collectieve renovatieprojecten voor 400 woningen. Op de Kodak-site komt een nieuwe, duurzame woonwijk. Vilvoorde wil verspreid over vijf jaar 2.000 energiescans van woningen laten uitvoeren. Door gezinnen aan te sporen rationeler om te gaan met hun energieverbruik wil men minstens 8% besparen op hun energieverbruik. Om dit alles te realiseren worden onder meer renovatie- en isolatiepremies in het vooruitzicht gesteld evenals een thermografische scan. Om het verlies aan warmte aan de ingang van de winkelruimte beperken, wordt het project ‘balansventilatie en schuifdeuren’ gelanceerd, waarmee liefst 3 kton CO₂ bespaard kan worden. Vilvoorde denkt voorts aan de plaatsing van drie windturbines aan de oevers van het Insteekdok.

DE WAS TUN DIE RANDGEMEINDEN FÜR DAS KLIMA?

In dem so genannten Burgemeestersconvenant (Bürgermeisterabkommen), das sie Mitte 2014 unterzeichnet haben, sind die Gemeinden die Verpflichtung eingegangen, ihren CO₂-Ausstoss bis 2020 um 20% im Vergleich zu 2011 zu verringern. Mit Ausnahme von Linkebeek haben die Randgemeinden dieses Abkommen unterzeichnet. Sechzehn haben bereits einen Klimaaktionsplan ausgearbeitet, mit dem sie angeben, wie sie diese Zielsetzung erreichen wollen. Die Provinz hat finanzielle und logistische Unterstützung zur Verfügung gestellt, um diese Pläne aufzustellen. So sind ein Modellplan und Subventionen für umweltfreundliche Maßnahmen angeboten worden. In der vorigen Ausgabe der Randkrant haben wir uns eingehender angesehen, wie Beersel, Meise, Sint-Genesius-Rode und Tervuren die Zielsetzung von 20% weniger CO₂-Ausstoß bis 2020 realisieren wollen. Dieses Mal gehen wir näher auf Asse, Dilbeek, Overijse und Vilvoorde ein.

minderen. Men wil dit onder meer bereiken door de verlichting voor ‘het overgrote deel’ te doven van 23 uur tot 5 uur.

Op het vlak van de mobiliteit valt op dat Overijse, naast aanpassingen aan de eigen wegeninfrastructuur ten voordele van voetgangers en fietsers, druk wil uitoefenen op het Vlaams Gewest om ook langs gewestwegen de verkeersveiligheid van de zwakke weggebruiker te verbeteren. De gemeente zal ook lobbyen voor de aanleg van bovengemeentelijke fietssnelwegen. Overijse stelt een mobiliteitsambtenaar aan om het STOP-principe (prioriteit voor stappen, dan trappen, openbaar vervoer) toe te passen. Met betrekking tot hernieuwbare energie laat Overijse een haalbaarheidsstudie uitvoeren voor elektriciteitsopwekking door de oude watermolen op de Lane in Terlanen. Overijse neemt contact op met groene stroomproducenten om te onderzoeken wat haalbaar is op vlak van windmolens langs de E411. In het verleden werd hier al eens een haalbaarheidsstudie over uitgevoerd. Opvallend is ook dat Overijse aan de Zwanenlaan in de IJsevallei een betonparking wil verwijderen zodat dit gebied terug natuur kan worden.

Losmaken van je eigen denkbeelden

Een Amerikaan die houdt van de kwaliteit van onze Europese levensstijl en die meer dan een aardig mondje Nederlands praat? Aangename kennismaking met Troy De Soto.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Zijn eerste keer in België dateert van 1981. Hij was toen 14 jaar en met zijn grootmoeder op reis in Brussel. Hij herinnert zich nog het grijze, regenachtige weer en de indruk die de imposante, historische gebouwen van de Brusselse Grote Markt op hem maakten. Nooit had hij gedacht dat hij 18 jaar later in datzelfde stadhuis met zijn echtgenote, Sonja Van Elven, in het huwelijk zou treden.

LEREN GENIETEN

'Het leven neemt vaak een andere wending dan je plant. Toen ik van mijn Amerikaanse werkgever het aanbod kreeg om een tijd in België te werken, leek het me een interessante uitdaging om gedurende een paar jaar internationale ervaring op te doen. Geen haar op mijn hoofd dacht er aan dit ik hier mijn echtgenote zou leren kennen en in Alsemberg zou belanden.

Vandaag – 16 jaren later – besef ik dat ik door de stap te zetten niet alleen een ander land en

een andere cultuur, maar ook mezelf op een andere manier heb leren ontdekken. Doordat je vertrouwde omgeving wegvalt, krijg je de kans om bepaalde zaken op een vrijere manier te bekijken. Zo ben ik levenskwaliteit steeds meer gaan waarderen. Vanwaar ik kom, staat hard werken hoog aangeschreven. Je zou je haast schuldig voelen om een paar dagen vakantie te nemen. Die obsessie met werk is me pas echt duidelijk geworden toen ik hier een tijdje woonde. Ik ben dan ook blij dat ik in dat opzicht een beetje meer Belg geworden ben en heb leren genieten van de geneugtes van het leven.'

YES, WE CAN

Per jaar reist Troy zo'n zeven keren naar de Verenigde Staten. Telkens hij van zo'n transatlantische reis terugkomt, heeft hij nieuwe energie opgedaan. 'Ik kan niet ontkennen dat ik het Amerikaanse optimisme wel weet te smaken. Het wereldbekende *Yes, we can* is veel meer

MOOIESTE PLEK IN DE VERENIGDE STATEN

Louisiana's swamps.

LEKKERNIJ UIT DE VERENIGDE STATEN

Gumbo, een kruising tussen een soep en een stoofschotel.

MOOIESTE HERINNERING

De geboorte van mijn kinderen.

dan een holle slogan. Wij durven echt in iets geloven en daar helemaal voor gaan. Eigenlijk kijken we naar het leven als één groot avontuur dat we met volle teugen willen beleven. Je kunt het Amerikaanse naïviteit noemen, maar je kunt het evenzeer bekijken als een motor die ons drijft en ons aanzet om onze grenzen te verleggen en onszelf te overstijgen. Dat geloof in jezelf mis ik soms bij de Belgen. Zo viel het me tijdens een televisieprogramma in de periode van de wereldbeker voetbal op dat de Belgen de Rode Duivels maar 5% kans gaven om te winnen. Ik kan je verzekeren dat de Amerikanen met zo'n sterke ploeg zichzelf 90% kans zouden geven om de wereldbeker in de wacht te slepen.'

THE AMERICAN DREAM

Hoe staat het met de American dream? Is die de voorbije jaren niet wat afgebrokkeld? 'Vooral bij de jongere generatie merk je dat er veel vragen zijn rond de Amerikaanse droom. Voor mijn generatie kwam het erop aan een diploma te behalen en hard te werken. Als je daar in slaagde, dan ging de wereld voor je open. Vandaag is dit voor vele jongeren niet langer een haalbare kaart. Als je ziet dat het kostenplaatje van hogere studies tot \$60.000 per jaar oploopt, dan begrijp je dat we nog een hele weg af te leggen hebben op het vlak van gelijke kansen in het onderwijs. Sinds ik in Europa woon, ben ik dit soort voorzieningen steeds meer gaan waarderen. Dat is ook meteen de schoonheid van in een ander land te leven. Het geeft je de kans je los te maken van overheersende denkbeelden waarmee je opgegroeid bent. Dat op zich is misschien wel het grootste geschenk dat België mij heeft gegeven, naast mijn echtgenote natuurlijk.'

FR

SE LIBÉRER DE SES PROPRES IDÉES

Troy De Soto, un américain à Alsemberg. 'En venant ici, je n'ai pas seulement appris à connaître un autre pays et une autre culture, mais j'ai aussi appris à me découvrir autrement. Comme notre environnement habituel change, nous avons l'opportunité de voir certaines choses avec plus de liberté. De cette façon, j'apprécie de plus en plus la qualité de vie.' La mentalité américaine consiste à toujours aller de l'avant et à déplacer des frontières, on aime cela. Mais: 'Depuis que j'habite en Europe, j'ai commencé à apprécier de plus en plus les acquis dans le domaine social. C'est ce qui fait la beauté de vivre dans un autre pays. Cela vous donne la possibilité de vous détacher des idées dominantes dans lesquelles vous avez grandi.'